

Jaarverslag 2015

Inhoud

Een jaar in cijfers 3

Vooraf 4

Bestuursverslag

Het jaar in het kort 7

Vermogensbeheer 12

Profiel & organisatie 20

Jaarrekening

Balans per 31 december 2015 23

Staat van baten en lasten over 2015 24

Kasstroomoverzicht over 2015 25

Toelichting jaarrekening 26

Toelichting op de balans 30

Toelichting op de staat van baten en lasten 39

Overige gegevens

Actuariële verklaring 44

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 46

Verslag Visitatiecommissie 51

Verslag Verantwoordingsorgaan 53

Bestemming Resultaat 53

Gebeurtenissen na balansdatum 53

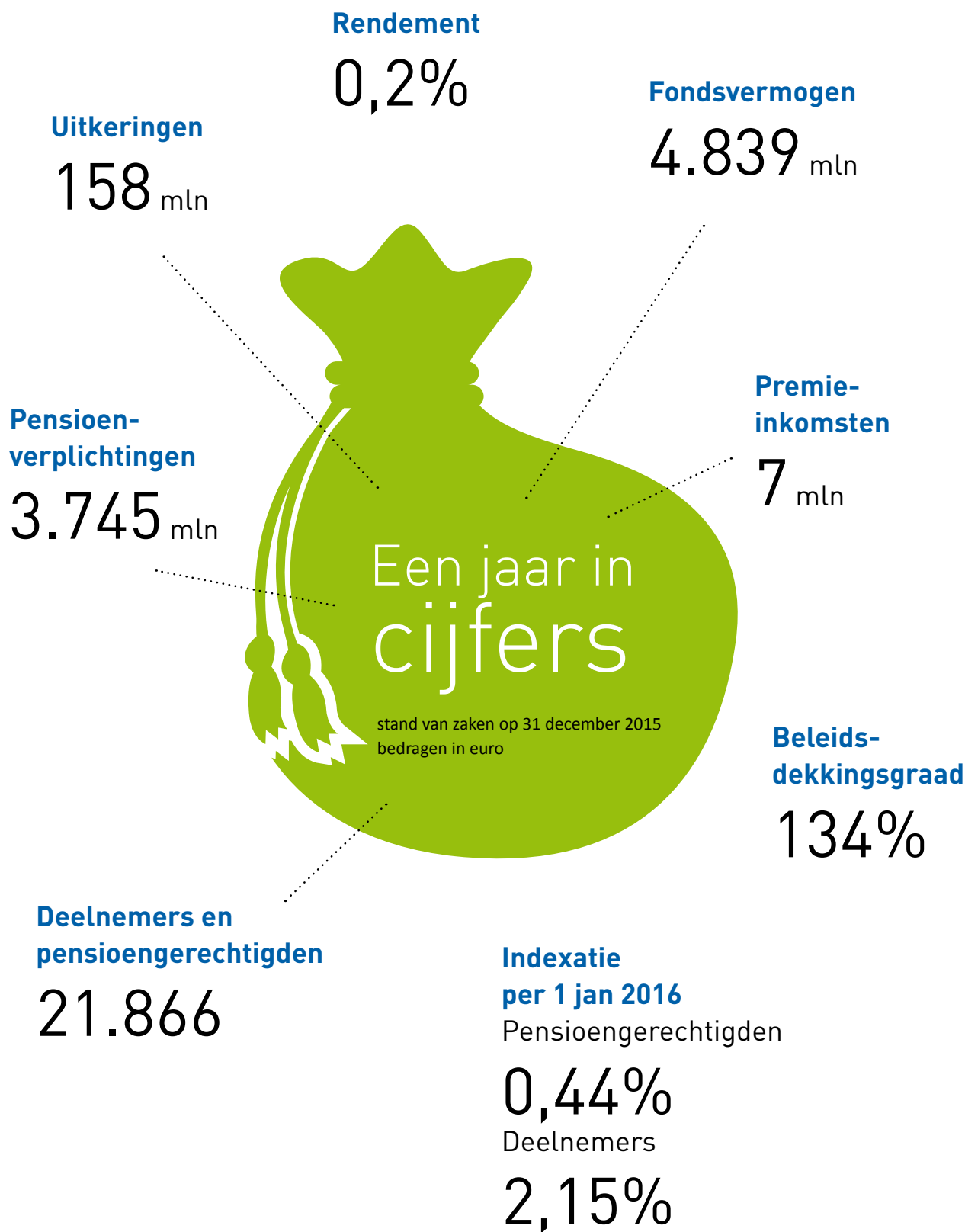
Kerncijfers laatste 10 jaar 54

Bijlagen

Bijlage 1 – Personaliala per 31 december 2015 56

Bijlage 2 – Hoofdpijnen Pensioenregeling 2015 57

Bijlage 3 – Strategische benchmarkbeschrijving 58

Vooraf

Op 1 april 2015 is Progress een gesloten fonds geworden. De deelnemers die werken bij een van de Unilever-bedrijven gaan verder pensioen opbouwen in een collectieve beschikbare premie-regeling (CDC) in een nieuw opgericht Unilever-pensioenfonds dat de naam Forward draagt. Voor onze deelnemers is dat een grote verandering. Voor Progress zelf vanzelfsprekend ook. We zijn nu een uitkerend fonds, waarin geen nieuw pensioen meer wordt opgebouwd en geen pensioenpremie meer binnenkomt. Doel is om het vermogen zodanig te beheren dat alle pensioenaanspraken nu en in de toekomst uitbetaald kunnen worden, liefst jaarlijks geïndexeerd.

Bij de overgang naar de gesloten-fondssituatie zijn de belangen van de deelnemers, gepensioneerden en slapers stevig gewaarborgd. Mede dankzij het succesvolle beleggingsbeleid verkeert Progress financieel in goede gezondheid. Maar misschien wel het belangrijkste voor onze deelnemers en gepensioneerden is dat bij de sluiting van het fonds de garantie-afspraken met sponsor Unilever onaangetaast zijn gebleven en zelfs zijn verstevigd. Unilever blijft garant staan voor de pensioenen en zal dus bij eventuele tekorten bijstorten. De afspraken zijn net als in het verleden tweeledig: in goede tijden zal er geld terugvloeien naar Unilever.

Al met al is er sprake van stevige vertrekpunten voor het 'nieuwe' Progress. Ons fonds heeft in de afgelopen decennia een goede reputatie opgebouwd en kan rekenen op een hoge mate van vertrouwen van deelnemers en gepensioneerden. Ik ben ervan overtuigd dat we dat vertrouwen in de nieuwe situatie kunnen blijven waarmaken.

Het besluit om Progress te sluiten en een nieuw pensioenfonds op te richten is eind 2014 genomen. De ambitie was groot, namelijk om alles op 1 april 2015, dus in drie maanden tijd, rond te hebben. Dat dit gelukt is, en zo goed gelukt is, is een prestatie van formaat. Velen hebben daar hard voor gewerkt. Mijn dank gaat met name uit naar de medewerkers en directie van de Unilever-pensioenfonds, naar mijn collega-bestuursleden en de leden van het Verantwoordingsorgaan. Er is ook intensief contact geweest met de toezichthouders DNB en AFM. Van beide instanties hebben we optimale ondersteuning gekregen, zowel inhoudelijk als wat betreft de planning. We hebben dat zeer op prijs gesteld.

Het werk gaat door. Er zijn nu twee Unilever-pensioenfonds die gebruikmaken van dezelfde uitvoeringsorganisatie, die voor een groot deel overlappende besturen hebben en zoveel mogelijk samen communiceren. Eind 2015 is de mogelijkheid onderzocht om de twee fondsen samen te brengen in een Algemeen Pensioenfonds (APF), zodat ze blijvend onder één bestuur kunnen opereren en samen kunnen blijven optrekken. Begin 2016 is hier een positief besluit over genomen en is een start gemaakt met het vergunningstraject.

Er is vanzelfsprekend meer gebeurd in 2015. Veel aandacht van het bestuur is uitgegaan naar de introductie van een nieuw bestuursmodel. Besloten is om in 2016 over te gaan naar het zogeheten one-tier-board model. Het bestuur gaat bestaan uit uitvoerende en toezicht-houdende leden, en er komt een onafhankelijke voorzitter. Daarnaast hebben we te maken gekregen met het nieuwe Financieel Toetsingskader en we hebben de pensioenregeling opnieuw moeten aanpassen aan nieuwe fiscale grenzen.

Financieel was het een volatiel jaar. Het jaar begon met forse stijgingen op de beurzen en een onvoorziene stijging van de rente, plussen die later in het jaar weer werden ingeleverd. Uiteindelijk heeft ons fonds een netto-rendement geboekt van 0,22% en sloten we het jaar af met een beleidsdekkingsgraad van 134%.

Dankzij de goede gezondheid van Progress kon het bestuur de pensioenen op 1 januari 2016 opnieuw volledig indexeren. Dat is een gegeven waar we in deze tijd zeker trots op mogen zijn.

Rob Stolk, voorzitter Raad van Bestuur

Bestuursverslag

Het jaar in het kort

Van open naar gesloten fonds

Sinds 1 april 2015 is Progress een gesloten fonds. De deelnemers die in dienst zijn bij de Unilever-bedrijven gaan vanaf deze datum pensioen opbouwen in een collectieve beschikbare premieregeling in het nieuw opgerichte fonds Forward. Forward maakt gebruik van dezelfde uitvoeringsorganisatie als Progress.

Progress is daarmee veranderd in een uitkerend fonds. Het fonds beheert het vermogen om de opgebouwde pensioenaanspraken, zoveel mogelijk geïndexeerd, uit te kunnen keren. De opgebouwde pensioenen zijn bij de sluiting van het fonds voldoende gewaarborgd. De uitgangspunten zijn goed. Progress verkeert in een goede financiële gezondheid (zie hieronder). Verder zal de dekkingsgraad in toenemende mate gesteund worden door de vrijval van de aanwezige buffers bovenop de nominaal uitbetaalde pensioenaanspraken. De pensioenverplichtingen nemen bij iedere uitbetaling immers af, terwijl de buffers aanwezig blijven. Daarnaast brengt de lage rente waarmee de verplichtingen gewaardeerd zijn met zich mee dat de dekkingsgraad al bij

geringe beleggingsrendementen zal stijgen. En tenslotte zijn de afspraken met sponsor Unilever over het bijstorten bij tekorten versterkt. De nominale pensioenen zijn daardoor gegarandeerd. De afspraken zijn overigens tweeledig van aard: in goede tijden zal geleidelijk een steeds groter deel van de buffervrijval terugvloeien naar de sponsor Unilever.

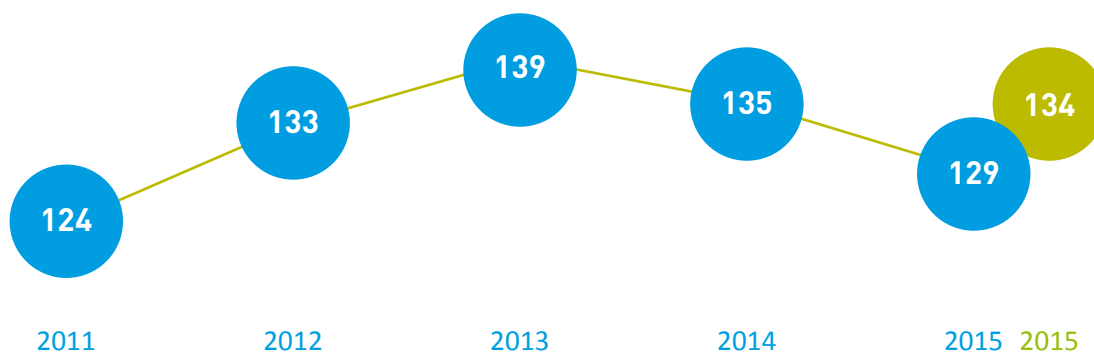
Dekkingsgraad

Progress sloot 2015 af met een actuele dekkingsgraad van 129%. De beleidsdekkingsgraad bedroeg 134%. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de stand van de actuele dekkingsgraad over de voorafgaande twaalf maanden. Sinds begin 2015 is dit de dekkingsgraad waarop het fonds belangrijke beleidsbeslissingen moet funderen, zoals het indexatiebesluit.

Met de beleidsdekkingsgraad van eind 2015 voldoet Progress aan alle wettelijke normen: de pensioenen zijn gedekt door voldoende vermogen en de financiële buffers zijn op peil. Daarmee is Progress financieel een gezond fonds.

Dekkingsgraad in %

- Actuele dekkingsgraad op 31 december
- De beleidsdekkingsgraad is een nieuwe maatstaf voor de financiële gezondheid van een fonds. Het is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad over 12 maanden.

De actuele dekkingsgraad is wel iets gedaald gedurende het jaar. Eind 2014 bedroeg deze nog 135%. De grote boosdoener was opnieuw de rente. Bij een lagere rente moeten we meer geld 'in kas' hebben voor de pensioenen, oftewel: onze verplichtingen stijgen. In 2015 is de marktrente waarmee we onze verplichtingen moeten berekenen opnieuw gedaald. Verder is in juli 2015 door De Nederlandsche Bank (DNB) ook de zogeheten UFR verlaagd, dat is de rente waarmee we langlopende verplichtingen (dus voor pensioen dat pas over zeer lange tijd hoeft worden uitbetaald) moeten berekenen. De daling van de marktrente én de UFR heeft er per saldo voor gezorgd dat onze verplichtingen in 2015 zijn gestegen. Dat kon niet worden goedge maakt door het beleggingsrendement van 0,22%. Wel zorgde onze gedeeltelijke renteafdekking ervoor dat de dekkingsgraad niet verder daalde.

Indexatie

Dankzij de gezonde financiële positie van ons fonds heeft het bestuur kunnen besluiten de pensioenen zowel op 1 januari 2015 als op 1 januari 2016 volledig te indexeren.

Progress streeft ernaar de ingegane pensioenen van de pensioengerechtigden en de opgebouw-

de aanspraken van de slapers jaarlijks te compenseren voor de prijsstijgingen in Nederland. Voor de deelnemers die nog in dienst zijn bij een van de Unilever-bedrijven proberen we de opgebouwde pensioen-aanspraken mee te laten groeien met de cao-lonen bij Unilever.

De pensioenen van de pensioengerechtigden en slapers zijn op 1 januari 2015 verhoogd met 0,75% en op 1 januari 2016 met 0,44%.

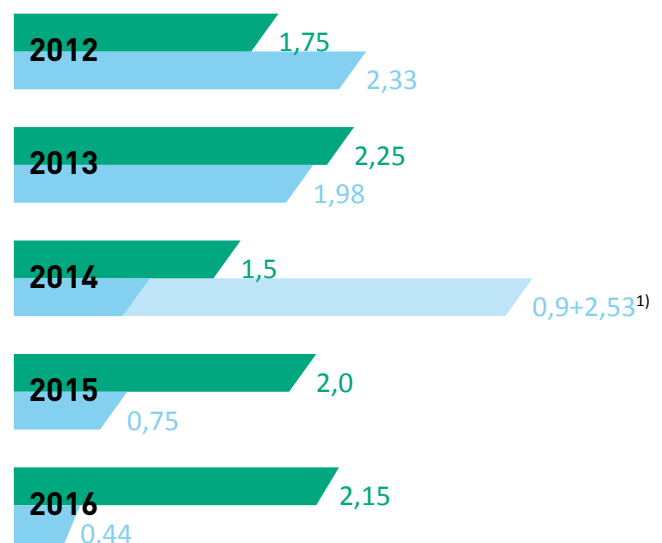
De pensioenen van de actieve deelnemers zijn op 1 januari 2015 verhoogd met 2% en op 1 januari 2016 met 2,15%.

Met de introductie van het nieuwe Financiële Toetsingskader zijn er wettelijke eisen gesteld aan de minimale hoogte van de beleidsdekkingsgraad waarbij gedeeltelijk of volledig mag worden geïndexeerd. Bovendien moet de toegekende indexatie toekomstbestendig zijn: het moet aannemelijk zijn dat de toegekende indexatie in de toekomst kan worden volgehouden. Er mag geen indexatie plaatsvinden bij een beleidsdekkingsraad lager dan 110%. Volledige indexatie mag worden toegekend vanaf de zogeheten TBI, de dekkingsgraad waarbij toekomstbestendige indexatie toegestaan is. Voor Progress lag de TBI eind 2015 op 124%.

Indexatie pensioen in % (per 1 januari van een jaar)

- Actieve deelnemers
- Gepensioneerden en slapers

¹⁾ Tot nu toe heeft Progress de pensioenen steeds volledig kunnen indexeren, behalve in 2009. De toen gemiste indexatie is in 2014 alsnog ingehaald.

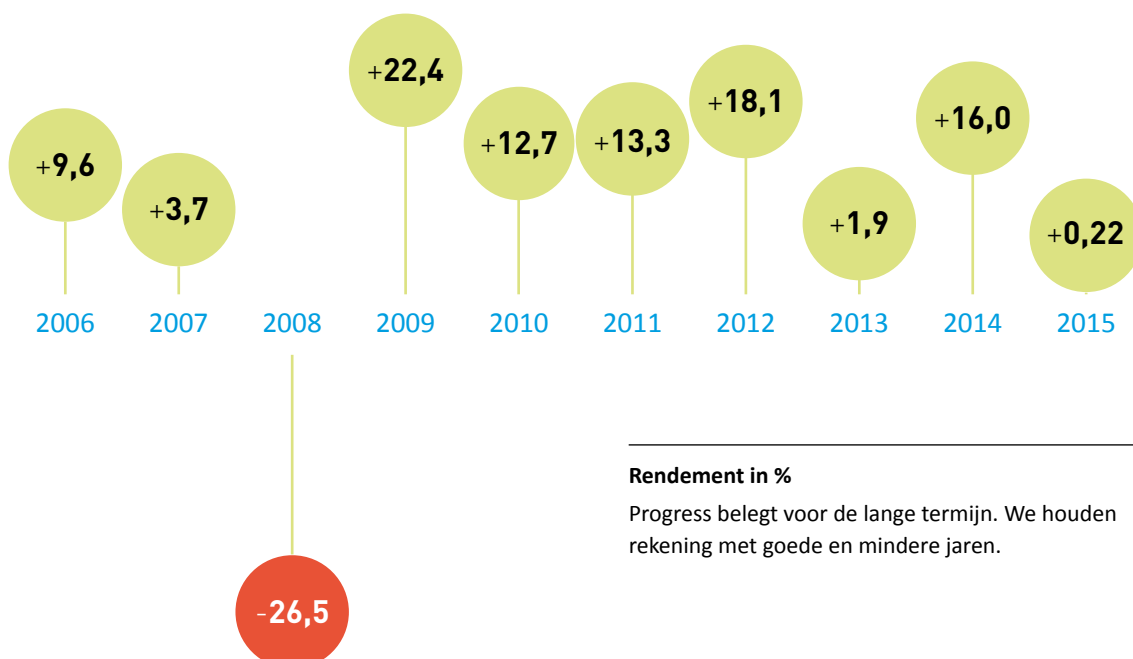

Rendement en vermogenspositie

In 2015 boekten we een rendement van 5,86% op onze beleggingsportefeuille. Het afdekken van het rente- en inflatierisico leverde een negatieve bijdrage van -1,57%. We zagen eerder dat dit wel tot een stabilisatie van de dekkingsgraad heeft geleid, precies datgene waarvoor we dit doen. Verder dekken wij een deel van het valutarisico af, wat in 2015 tot een rendement van -3,52% leidde. In totaal kwam ons nettorendement uit op 0,22%

Het belegde vermogen daalde van € 5,13 miljard naar € 4,61 miljard. De nominale pensioenverplichtingen stegen van € 3,70 naar € 3,74 miljard. Deze stijging is het saldo van een afname van de verplichtingen door de in 2015 uitbetaalde pensioenen en een (grotere) toename van de verplichtingen door de gedaalde marktrente en de verlaging van de UFR door DNB in juli 2015.

Met ons rendement versloegen we onze benchmark met maar liefst 1,4%. Binnen vastgestelde bandbreedtes kunnen we om tactische redenen afwijken van het strategische beleid en daarmee van de benchmark. Doelstelling van dit tactische beleid is om jaarlijks 0,25% extra rendement te genereren ten opzichte van de benchmark. Daarin zijn we in 2015 dus ruim geslaagd.

Premie en garantie-afspraken met de sponsor

Op 1 april 2015 is Progress een gesloten fonds geworden. Er komt dus vanaf dat moment geen premie meer binnen. Er zijn in de uitvoeringsovereenkomst wel garantie-afspraken opgenomen met de sponsor Unilever over het aanvullen van tekorten bij het fonds. Deze afspraken zijn bij de sluiting van het fonds verstevigd ten opzichte van de eerdere afspraken.

Tot 1 april 2015 is er nog wel premie ontvangen voor de pensioenopbouw. De feitelijk door Unilever betaalde premie bedroeg € 7 miljoen. Deze premie is bepaald op basis van een reële rekenrente van 3%. In 2015 heeft Progress conform de uitvoeringsovereenkomst een premiekorting toegepast van 10%.

De FTK toetsingspremie over 2015 (tot 1 april) bedraagt € 4 miljoen. Deze premie is bepaald op basis van een rekenrente van 5,2%. Deze premie is de gedempte kostendekkende premie in het kader van de Pensioenwet.

De kostendekkende premie over 2015 (tot 1 april) bedraagt € 10 miljoen. Deze is gebaseerd op de rentetermijnstructuur gepubliceerd door DNB per 31 december 2014 (1,81%).

Rendement in %

Progress belegt voor de lange termijn. We houden rekening met goede en mindere jaren.

Kosten pensioenuitvoering

In 2015 gaf Progress € 2,6 miljoen uit aan pensioenuitvoeringskosten. De pensioenuitvoeringskosten per deelnemer bedroegen in 2015 € 117, berekend over alle deelnemers inclusief slapers. Dat is een daling van € 11 ten opzichte van 2014 (€ 128). Dit is toe te wijzen aan verdere efficiëntieslagen binnen onze organisatie.

Een verdere oorzaak van de kostendaling is dat vanaf 1 april 2015 de kosten die Progress en Forward gezamenlijk maken voor de pensioenuitvoering volgens een vaste verdeling worden toegedeeld aan beide fondsen.

Pensioenregeling

Per 1 januari 2015 heeft de overheid de fiscale ruimte voor pensioenopbouw verder beperkt via het Witteveenkader. De maximale pensioenopbouw is beperkt tot 1,875% per jaar bij een pensioenleeftijd van 67 jaar. Verder is er via fiscale beperking een salarisplafond van € 100.000 voor pensioenregelingen aangebracht. Progress heeft de pensioenregeling daarop aangepast. Deelnemers met een salaris boven € 100.000 is via de werkgever de mogelijkheid geboden om vrijwillig te gaan sparen in een nettopensioenregeling. Ze sparen daarin uit hun nettosalaris, maar over het gespaarde vermogen krijgen ze vrijstelling in box 3. Bovendien is de uitkering te zijner tijd onbelast. Deze regeling wordt niet door Progress uitgevoerd, maar wel (bijvoorbeeld communicatief) ondersteund.

Organisatie/governance

In 2015 is er veel aandacht van het bestuur uitgegaan naar de introductie van een nieuw bestuursmodel. Besloten is om in 2016 over te gaan naar het one-tier-board model, waarbij de bestuursleden die de traditionele partijen vertegenwoordigen (werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden) de status van niet-

uitvoerend bestuurslid krijgen. Zij krijgen een toezichthoudende rol. Daarnaast worden er vanuit de uitvoeringsorganisatie drie uitvoerende leden aan het bestuur toegevoegd die zich vooral met de operationele zaken bezighouden. De uitvoerende en niet-uitvoerende bestuursleden zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het bepalen van het beleid. Er komt een onafhankelijke voorzitter, een externe deskundige die niet gebonden is aan een van de drie traditionele geledingen en in die zin 'boven de partijen' staat. Het huidige bestuur is ervan overtuigd dat dit model voor ons fonds het meest geëigende is. Het waarborgt de continuïteit binnen het bestuur en ontlast de niet-professionele bestuursleden, wat met het oog op de sterk gestegen werkdruk van pensioenfondsbestuurders van groot belang is. Ook het feit dat toezicht en professionele deskundigheid binnen het bestuur georganiseerd zijn, wordt als een belangrijk voordeel gezien. Bovendien blijven in dit model de werknemers, gepensioneerden en werkgevers in het bestuur vertegenwoordigd en dus niet op afstand geplaatst. Het Verantwoordingsorgaan blijft bestaan. Er komt een Auditcommissie als extra toetsingsorgaan. Naast de Auditcommissie wordt het huidige Progress Advisory Committee omgevormd naar een beleggingscommissie. De Visitatiecommissie verdwijnt. Overigens is Progress in 2015 gestart met een bestuurderspool, om kandidaat-bestuurders voor de toekomst te werven en voor te bereiden op hun taak.

Onderzoek naar APF

Vanaf de overgang van Progress naar een gesloten-fondssituatie en de start van Forward vertonen de besturen van beide fondsen personeel gezien een grote overlap. DNB heeft voor de opstartfase van Forward deze personele unie tussen beide besturen toegestaan. Eind 2015 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid om beide fondsen onder te brengen in een nieuw op te richten Algemeen Pensioenfonds (APF), waarin beide fondsen onder een enkel bestuur zouden kunnen vallen.

Begin 2016 is hier een positief besluit over genomen en is een start gemaakt met het vergunningstraject.

hier een tijdelijke situatie, omdat per 1 januari 2016 een nieuw bestuurslid, jonger dan 40 jaar, is aangetreden.

Code pensioenfonds

Progress volgt de normen voor goed pensioenfondsbestuur zoals die zijn vastgelegd in de Code Pensioenfonds. De Code is in 2014 in werking getreden als aanvulling op wat er in de wet op dit punt al is geregeld. De bepalingen in de Code gaan over het functioneren van het bestuur en andere organen van het pensioenfonds en over onderwerpen als integraal risicomanagement, beloningen, diversiteit en verantwoord beleggen. De Code is leidend, maar niet bindend: het fonds kan er weloverwogen van afwijken. Dat doet Progress op twee punten:

- (Bepaling 60): De zittingsduur van een bestuurslid is maximaal vier jaar. Een bestuurslid kan maximaal twee keer worden herbenoemd. De Raad van Bestuur heeft besloten van deze norm af te wijken in de zin dat de maximale zittingsduur twaalf jaar is. Herbenoeming is daardoor in bepaalde gevallen drie maal mogelijk.
- (Bepaling 64): Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds. De Raad van Bestuur heeft eveneens besloten van deze norm af te wijken en een maximale termijn van twaalf jaar in te voeren. De Raad van Bestuur heeft begrip voor de gedachte achter beide normen, maar is van mening dat het belang van het fonds kan vereisen dat deskundige bestuurders en toezichthouders langer betrokken blijven bij het fonds.

Ook kon er in 2015 tijdelijk niet aan deze norm worden voldaan:

- (Bepaling 68): In het bestuur, het VO of het BO, zitten ten minste één lid boven en één lid onder de veertig jaar. Als gevolg van het terugtreden van Jille Tabak uit de Raad van Bestuur is hier in 2015 niet aan voldaan. Het bleek niet mogelijk hem direct te vervangen door iemand jonger dan 40 jaar. Het betrof

Communicatie

Het jaar 2015 stond in het teken van de overgang van Progress naar een gesloten fonds, de invoering van de CDC-regeling voor de verdere pensioenopbouw en de oprichting van Forward. Naast onze reguliere werkzaamheden op communicatiegebied is daar veel aandacht naar uitgegaan.

Ons uitgangspunt is om met de deelnemers zoveel mogelijk vanuit de twee fondsen gezamenlijk te communiceren, dus namens Progress en Forward. Deelnemers in beide fondsen hebben immers het meest aan een overzicht van hun totale pensioensituatie. Dat geldt zeker voor informatie rondom de pensionering en uitdiensttreding. We hebben ook het jaarlijkse uniforme pensioenoverzicht (UPO) namens beide fondsen verzonden. Omdat een dergelijke gezamenlijke aanpak niet in de wet is voorzien, hebben we hierover overleg gevoerd met de AFM. Deze heeft onze communicatie-aanpak goedgekeurd.

Voor de gemeenschappelijke communicatie is een huisstijl ontwikkeld. Bij gezamenlijke berichten zijn de logo's van beide fondsen zichtbaar. Goed voorbeeld hiervan is de nieuwsbrief die wij namens beide fondsen versturen aan de gepensioneerden en deelnemers. Sinds 1 april 2015 zijn ook de websites van beide fondsen bereikbaar via een gezamenlijk portaal.

Ook in het tweede jaar van de pensioenplanner hebben we geprobeerd deze zo goed mogelijk te promoten, met name bij de communicatie rondom wijzigingen, de UPO en bij de pensioenpresentaties. De pensioenplanner werd in 2015 bezocht door 721 unieke bezoekers. In 2014 waren dat er 567.

Vermogensbeheer

De nieuwe situatie van Progress als gesloten fonds heeft gevolgen voor het vermogensbeheer. Omdat er geen nieuwe pensioenrechten meer worden opgebouwd, laat staan nieuwe deelnemers toetreden, zal het fonds sneller rijpen en dus een kortere beleggingshorizon krijgen. Er komen geen premies meer binnen. Progress is nu een uitkerend fonds. Er zal een vrijval zijn van de aanwezige buffers op de uitgekeerde pensioenaanspraken. Die vrijval zal in toenemende mate de dekkinggraad van het fonds ondersteunen.

Wijzigingen in strategisch beleggingsbeleid

De overgang naar een gesloten fonds is aanleiding geweest om het strategisch beleggingsbeleid te herijken. In het tweede en derde kwartaal van 2015 is daarvoor een nieuwe ALM-studie uitgevoerd. Hierbij speelden nog twee factoren een rol: de komst van het nieuwe Financiële Toetsingskader en de aanhoudend lage rente.

Op basis hiervan is per 1 juli 2015 een aantal wijzigingen aangebracht in het strategisch beleggingsbeleid. We geven de belangrijkste veranderingen aan bij de vijf pijlers waarop ons strategisch beleggingsbeleid gestut is. Ook de belangrijkste aanpassingen die al eerder waren voorgenomen in het strategisch beleggingsbeleidsplan voor 2015 komen daarbij aan de orde.

Pijler 1: Dynamisch beleggingsbeleid

Progress kende tot juli 2015 een dynamisch en anticyclisch beleggingsbeleid. Bij hogere dekkinggraden werden de risico's beperkt om de dekkinggraad zoveel mogelijk te beschermen. Bij lagere niveaus werd juist risico toegevoegd om meer herstelkracht te krijgen.

Op basis van de ALM-studie in 2015 is besloten dit beleid aan te passen aan de gesloten-fonds-situatie en het nieuwe Financiële Toetsingskader (FTK). Doel is om zo ver mogelijk boven de TBI te blijven, de dekkinggraad waarboven volgens het FTK volledige (toekomstbestendige) indexatie is toegestaan. Het bestuur heeft besloten dat het past bij de situatie van een gesloten fonds om de risico's in de beleggingsmix wat te verlagen. Dat sluit ook aan bij de visie van DNB op gesloten fondsen. In de meest offensieve beleggingsmix is het belang in aandelen beperkt tot 32%. Dat is ook de mix op 1 juli 2015. Offensiever wordt het dus niet. Bij hogere dekkinggraden zal het risico in de beleggingsmix worden beperkt om de dekkinggraad te beschermen. Als de dekkinggraad toch daalt, zal niet meer automatisch worden gekozen voor een meer offensieve beleggingsmix.

Verder is besloten om de mate van renteafdekking niet meer te koppelen aan de hoogte van de dekkinggraad, maar aan de rentestand. Dat leidt er op dit moment toe dat er meer renterisico wordt genomen. Meer daarover leest u hieronder bij de bespreking van Pijler 4.

Pijler 2. Diversificatie van de beleggingsmix

Om een optimaal rendement te behalen bij verantwoorde risico's verdeelt Progress het pensioenvermogen over verschillende beleggingscategorieën.

In 2015 waren de belangrijkste veranderingen in deze pijler:

- Op basis van de ALM-studie is besloten vanaf 1 juli 2015 het risico in de strategische mix te verlagen: 10 procentpunten van het vermogen minder in aandelen, 10 procentpunten meer in vastrentende waarden (zie ook Pijler 1). Vooral in de tweede helft van 2015 heeft dit de dekkingsgraad beschermd toen de onrust op de financiële markten toenam.
- De beleggingen in Nederlandse hypotheek binnen fixed income zijn uitgebreid van 13,8% eind 2014 tot 19,4% eind 2015. Hiermee wordt meer diversificatie binnen de vastrentende portefeuille nagestreefd, waarbij verwacht wordt dat Nederlandse hypotheek positief bijdragen aan de risico-rendement verhouding. De uitbreiding van deze beleggingen gaat ten koste van het belang in de overige vastrentende categorieën (staatsobligaties, investment grade credits, high yield en emerging market debts). De beleggingen in Nederlandse hypotheek rendeerden in 2015 met een plus van 7,23%, het hoogste rendement van al onze vastrentende beleggingen.
- In het kader van verdere diversificatie is ook begonnen met beleggen in European Senior Loans. Dit zijn onderhandse leningen met een stabiele waardeontwikkeling, die minder gevoelig zijn voor renteschommelingen op de kapitaalmarkten dan onze overige beleggingen in vastrentende waarden. Eind 2015 was 8,3% van het vermogen belegd in deze categorie. Het leverde een rendement op van 0,81%.
- Het belang in commodities is teruggebracht van 5,0% eind 2014 tot 4,4% eind 2015. Commodities hebben niet de bijdrage geleverd aan de diversificatie binnen de portefeuille die ervan verwacht werd en de beleggingen hierin zullen verder worden afgebouwd. Op onze beleggingen in commodities hebben we in 2015 een verlies geboekt van -32,3%.

Pijler 3: Afdekking valutarisico's

Progress dekt de valutarisico's voor de belangrijkste valuta's strategisch voor 80% af. In dit beleid is in 2015 geen verandering gekomen. Er is wel gebruik gemaakt van de tactische ruimte om binnen een beperkte bandbreedte af te wijken van het strategische afdekkingspercentage, met name wat betreft de dollarkoers. Dit heeft bijgedragen tot een positief resultaat ten opzichte van de benchmark. De valuta-afdekking als geheel heeft een negatieve impact op het fondsrendement gehad van -3,52%.

Pijler 4: Beperking rente- en inflatierisico's

Voor de introductie van het FTK was onze renteafdekking reëel gericht: het strategische afdekkingspercentage varieerde van 50% (bij lage reële dekkingsgraden) tot 90% (bij hoge reële dekkingsgraden). In de ALM-studie van begin 2015 is het rentematchingsbeleid aan de orde gesteld. Omdat het nieuwe FTK ook nominaal gericht is, is de renteafdekking vanaf de tweede helft van 2015 gedefinieerd ten opzichte van de renterisico's van de nominale verplichtingen. Daarbij is de mate van afdekking niet langer gekoppeld aan de hoogte van de dekkingsgraad, maar aan de hoogte van de rente (de nominale 30-jaars swaprente). Bij een lage rentestand wordt minder afgedekt, bij een hogere rentestand meer. Voor het afdekken van het inflatierisico is gekozen voor een vast strategisch percentage van 50%. In 2016 zullen wij een onderzoek starten naar het afdekken van het inflatierisico in samenhang met de nominale renteafdekking onder het nieuwe FTK.

In 2015 is de renteafdekking teruggebracht tot 35,2% van het nominale renterisico. Hierdoor zal de dekkingsgraad sterker stijgen als de rente zich herstelt naar meer neutrale niveaus. Het renterisico is op korte termijn dus groter dan voorheen. Maar in de huidige lage-rente-omgeving en met het oog op de financiële positie van het fonds worden deze risico's als verantwoord beschouwd. Op de lange termijn wordt het renterisico juist verlaagd.

In 2015 heeft de rente- en inflatieafdekking geleid tot een negatieve bijdrage aan het

Overzicht beleggingsmix eind 2015 (inclusief rendementen)

	Strategische verdeling eind 2015 %	Portefeuille verdeling eind 2015 %	Rendement 2015	
			Progress %	Benchmark %
Vastrentende waarden	50,0	49,9	4,2	2,4
Aandelen	30,0	32,2	9,4	8,9
Vastgoed	9,0	9,8	14,1	14,1
Private Equity	3,0	2,8	30,1	30,1
ESG Value Creation	1,0	0,5	0,0	0,1
Commodities	7,0	4,4	-32,3	-34,1
Korte termijn belegde middelen	0,0	0,4		
Subtotaal assets	100,0	100,0	5,9	4,5
Valutaderivaten			-3,5	-3,9
Renteswaps			-1,0	-0,4
Inflatieswaps			-0,9	-1,2
Totaal assets			0,2	-1,2

fondsrendement van -1,57%. Dat komt doordat de gemiddelde nominale rekenrente in het 2e kwartaal van 2015 een flinke stijging liet zien, wat tot een fors verlies op renteafdekking leidde. Weliswaar daalde de gemiddelde rekenrente over geheel 2015 van 1,81% naar 1,64%, maar de beweging in het 2e kwartaal was zo groot dat er per saldo een verlies overbleef. Daarnaast zorgde een forse beweging van de break-even inflatie in het 2e kwartaal voor een verlies op de inflatie afdekking over 2015 ondanks de lichte stijging van de 10-jaars break-even inflatie van 1,21% naar 1,29% over het gehele jaar. De renteafdekking heeft wel een verdere daling van de dekkingsgraad op basis van markt-bewegingen weten te voorkomen, precies waarvoor het beleid bedoeld is.

Pijler 5: Maatschappelijk verantwoord beleggen (ESG)

Sinds 2010 voert Progress een actief beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen. ESG noemen we dat, naar de beginletters van Environmental, Social en Governance. Met dit beleid tonen we ons net als de onderneming Unilever bewust van onze invloed op maatschappij en milieu. We omarmen de belangrijkste internationale afspraken op dit gebied, zoals de Principles for Responsible Investments (PRI) en Global Compact van de Verenigde Naties. Daardoor maken we ons sterk voor het

respecteren van arbeids- en mensenrechten, het tegengaan van corruptie, het beschermen van het milieu inclusief het tegengaan van klimaatsverandering en het respecteren van de normen voor goed ondernemingsbestuur.

Ons actieve ESG-beleid krijgt ook erkenning van buiten het fonds. In 2015 behaalden we een 12e plaats op de ranking van best presterende fondsen op ESG-gebied van de Vereniging van beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO).

Veranderingen in 2015

- In 2015 is ESG als vijfde pijler toegevoegd aan ons beleggingsbeleid. Dat betekent dat ESG-criteria bij iedere beleggingsbeslissing worden meegewogen. Het bestuur staat op het standpunt dat dit leidt tot een betere bescherming tegen (financiële en niet-financiële) risico's als reputatieschade, milieurampen en sociale kwesties. We geloven dat dit op de lange termijn zal leiden tot meer stabiele en duurzame rendementen.
- In 2015 is onze Code Verantwoord Beleggen vernieuwd. Hierin geven we onder meer concreet aan hoe we invulling geven aan de PRI en welke uitgangspunten we hanteren op het gebied van milieu, mensenrechten en goed ondernemingsbestuur.

- Eind 2015 zijn de eerste investeringen gedaan in de zogeheten ESG Value Creation portefeuille. Deze is opgezet ter stimulering van investeringen in thematische beleggingen op het gebied van duurzame landbouw, duurzame energie en hygiëne. Hiervoor is in ons strategisch beleggingsplan een budget van 1% van het totale vermogen voorzien. Eind 2015 was de helft daarvan belegd in het Amundi Global Low Carbon fonds, waarin in aandelen van bedrijven wordt geïnvesteerd die een lage CO2 uitstoot hebben. Op deze manier stimuleren wij ondernemingen hun CO2 uitstoot te beperken.
- Ook in 2015 heeft Progress zich weer opgesteld als actieve en verantwoordelijke aandeelhouder door te stemmen op elke aandeelhoudersvergadering. Dat doen we via onze agent Hermes EOS. We stemmen pragmatisch, met als doel positieve veranderingen te bewerkstelligen. Wanneer er een stem tegen het management wordt uitgebracht, wordt er met het betreffende bedrijf gecommuniceerd om dit toe te lichten en constructieve oplossingen aan te dragen. In 2015 hebben we via Hermes EOS met 58 ondernemingen waarin we beleggen in het kader van engagement intensief overleg gevoerd over 163 kwesties op het gebied van milieu, sociale en ethische onderwerpen, goed ondernemingsbestuur, strategie en risico's. Op 406 aandeelhoudersvergaderingen over de hele wereld hebben we onze stem uitgebracht over 4.280 resoluties. In 132 van die vergaderingen hebben we op één of meer resoluties tegen het voorstel van de onderneming in gestemd.

ESG in de praktijk

Ons ESG-beleid kent verschillende pijlers

Dialogoog

Via Hermes EOS spreekt Progress ondernemingen aan op ongewenst gedrag. Hiervoor kunnen zogeheten engagementtrajecten worden opgestart.

Stemmen

Via onze agent Hermes EOS stemmen we op aandeelhoudersvergaderingen met als doel positieve veranderingen te bewerkstelligen.

Uitsluiten

Progress belegt niet in ondernemingen die betrokken zijn bij clusterwapens of ondernemingen die de ESG-criteria stelselmatig schenden en dit blijven doen nadat ze hierop zijn aangesproken.

Positieve selectie

We stimuleren onze vermogensbeheerders beleggingen te selecteren met de beste ESG-kenmerken. En we screenen de portefeuilles van externe beheerders om te beoordelen of ze gunstigere ESG-kenmerken hebben dan de benchmark.

Impact

1% van het belegd vermogen is gebudgetteerd om te investeren in specifiek duurzame beleggingen.

Doelen

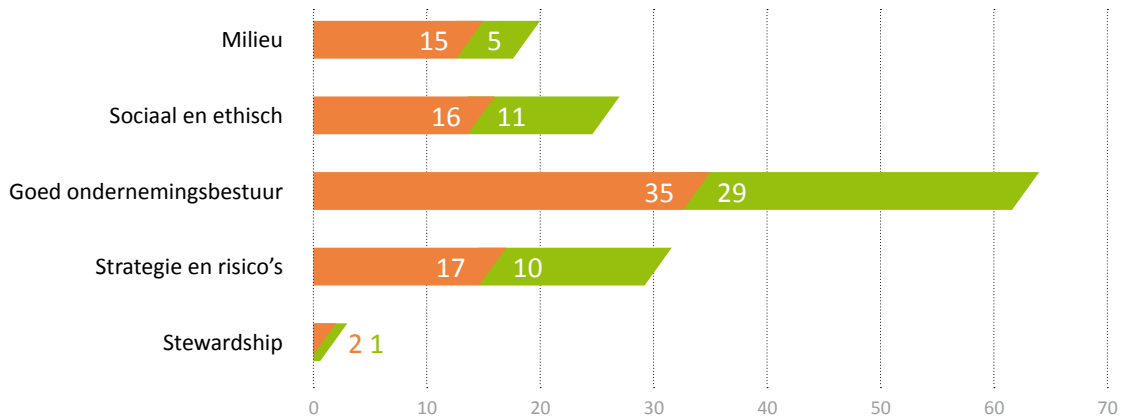
De visie van Progress op verantwoord beleggen is afgestemd op de langetermijnvisie van Unilever zoals die is vastgelegd in haar Sustainable Living Plan. Progress heeft daarom een sterke focus op het ondersteunen van transitie naar duurzaamheid op het gebied van:

- energieproductie en -gebruik: van fossiele naar hernieuwbare energie om de klimaatsverandering tegen te gaan;
- gezondheid en hygiëne: verbetering van de leefomstandigheden van zowel producenten als consumenten in de landen waarin de sponsor van Progress, Unilever, actief is;
- het duurzaam winnen van grondstoffen voor food- en non-foodproducten.

Resultaten engagement

Hieronder ziet u in hoeveel van de 163 kwesties onze engagement tot verbeteringen leidde.

- Geen verandering
- Positieve verandering (tenminste een stap voorwaarts op de milestone-ladder)

De milestone-ladder

- Milestone 1: Voldoende bezorgdheid bij onderneming over de kwestie
- Milestone 2: Erkenning van de kwestie
- Milestone 3: Ontwikkeling van een geloofwaardige strategie voor de kwestie
- Milestone 4: Implementatie van de strategie of adequate maatregelen

Engagement

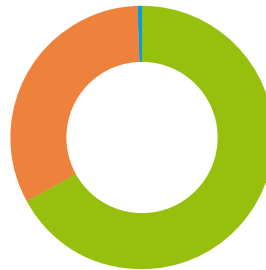
We spraken wereldwijd 58 ondernemingen aan op hun beleid over 163 ESG-onderwerpen.

- Milieu – 17,8%
- Sociaal en ethisch – 16,6%
- Goed ondernemingsbestuur – 46,0%
- Strategie en risico's – 17,2%
- Overig – 2,5%

Stemmen

Wereldwijd stemden we op 406 aandeelhoudersvergaderingen over 4.280 resoluties.

- Vergaderingen waarop we vóór stemden – 67,0%
- Vergaderingen waarop we tegen stemden (of tegen én onthouding) – 32,5%
- Vergaderingen met 'management by exception' – 0,5%

Kosten vermogensbeheer

In 2015 hebben we voor het beheer van onze beleggingen € 29,1 miljoen uitgegeven. Dat is 0,57% van het gemiddeld belegde vermogen. Daarvan was € 17,6 miljoen bestemd voor beheerkosten, € 3,4 miljoen voor fiduciair beheer, € 6 miljoen voor transactiekosten en € 0,9 miljoen voor bewaarloon.

Progress streeft ernaar zoveel mogelijk inzicht in de vermogensbeheerkosten te verkrijgen. Dit stelt ons in staat een streng beleid ten aanzien van deze kosten te voeren en op gezette tijden met onze beleggers te heronderhandelen. Het inzicht in de kosten verkrijgen wij door onderzoek te doen naar de onderliggende kostendrijvers, zodat zoveel mogelijk transparantie ontstaat. Ondanks het feit dat het overgrote

deel van de kosten duidelijk is, hebben wij ook in 2015 een deel van de vermogensbeheerkosten moeten schatten. Dit gaat om de beheerkosten in private equity en vastgoed en de transactiekosten bij beleggingscategorieën zoals obligaties, vreemde valuta afdekkingen en onze reële renteafdekking. De geschatte kosten bedragen € 9,5 miljoen over 2015.

Over 2014 bedroegen de vermogensbeheerkosten € 22,7 miljoen, oftewel 0,48% van het gemiddelde belegde vermogen. De stijging van 2014 naar 2015 van € 6,4 miljoen (0,09%) heeft verschillende oorzaken, zo zijn er door de aanpassing van de beleggingsmix naar aanleiding van de gesloten fondssituatie relatief veel transacties in de 2e helft van 2015 gedaan en leidt de omzetting van een deel van de vastrentende waarde portefeuille naar Nederlandse

	bedragen in miljoenen euro's	% gemiddeld belegd vermogen
2015		
Beheerkosten	17,6	0,35
Prestatieafhankelijke vergoedingen	-	-
Kosten fiduciair beheer	3,4	0,06
Bewaarloon	0,9	0,02
Advieskosten vermogensbeheer	-	-
Transactiekosten	6,0	0,12
Overige kosten	1,2	0,02
Totaal	29,1	0,57
2014		
Beheerkosten	14,9	0,31
Prestatieafhankelijke vergoedingen	-	-
Kosten fiduciair beheer	3,4	0,07
Bewaarloon	0,8	0,02
Advieskosten vermogensbeheer	-	-
Transactiekosten	2,8	0,06
Overige kosten	0,8	0,02
Totaal	22,7	0,48

Aangezien een deel van de kosten onderdeel vormt van de indirecte beleggingsopbrengsten, is het totaal van de tabel (€ 29,1 miljoen) niet één op één terug te vinden in de staat van baten en lasten.

hypotheken tot licht hogere kosten. Hier staat echter ook een hoger verwacht rendement tegenover.

Risicobeheersing

Risicobeheersing is een van de belangrijkste taken van het bestuur. Sinds 2011 maken we gebruik van het Risk Control Framework (RCF), een integraal risicomanagementsysteem dat ons in staat stelt helder inzicht te verkrijgen in de aanwezige risico's en de beheersing daarvan.

Wij monitoren zowel financiële als niet-financiële risico's. Het solvabiliteitsrisico zien wij als een van de belangrijkste financiële risico's en daarom besteden we er veel aandacht aan. Voor het monitoren van het solvabiliteitsrisico gebruiken wij een drietal risicoparameters: het surplus at risk, de volatiliteit van de dekkingsgraad en de laagste dekkingsgraad. Deze risicoparameters geven aan hoeveel risico het fonds mogelijk loopt. Het surplus at risk geeft aan hoeveel geld verloren kan worden binnen een jaar met een kans van 2,5%. De laagste dekkingsgraad geeft aan hoe hoog de dekkingsgraad in dat geval is. In 2015 is het surplus at risk gestegen naar € 930 miljoen, van € 657 miljoen eind 2014, wat voornamelijk toe te schrijven is aan de onrust op de financiële markten in de tweede helft van het jaar. De laagste dekkingsgraad kwam uit op 104,3% wat aangeeft dat, zelfs zonder de bijstortingsverplichting van Unilever, de kans klein is dat wij onder de minimaal vereiste eigen vermogen grens van het financiële toetsingskader van 105% komen.

Naast het monitoren van de risico's voor het fonds met behulp van bovengenoemde risicocategorieën en bijbehorende risicocijfers maken wij ook gebruik van zogeheten scenario-analyses. Dit stelt ons in staat het effect van een aantal economische scenario's op onze beleggingsportefeuille in te schatten. In 2015 waren onder andere een sterke terugval van de economische groei in China, een verder dalende olieprijs en de aanhoudend lage rente onderwerp van deze scenario-analyses. De uitkomsten hebben in 2015 geen actie noodzakelijk gemaakt.

Integrale risicobeheersing en transparantie

Het Risk Control Framework (RCF) maakt onze (integrale) risicobeheersing tot een systematisch proces waarbij we doelstellingen bepalen, risico's in kaart brengen, controlemaatregelen nemen en resultaten monitoren. In het framework hebben we vijftien risico-onderwerpen beschreven op basis van de componenten strategie, uitvoering en controle.

De Raad van Bestuur van Progress wordt op maandbasis geïnformeerd over zowel de financiële als niet-financiële risico's die het fonds loopt. Als er gedurende de maand ontwikkelingen zijn die de aandacht van het bestuur vragen, wordt er een tussentijds overleg gepland.

In 2015 is veel aandacht uitgegaan naar de bewaking van het renterisico in een omgeving van lage rente en inflatie. Zoals eerder in het hoofdstuk Vermogensbeheer beschreven is in de tweede helft van 2015 besloten de mate van afdekking van het renterisico afhankelijk te maken van de stand van de marktrente en niet meer van de hoogte van de dekkingsgraad. We zijn van mening dat dit op de lange termijn een meer robuuste bewaking van het renterisico oplevert.

Ook het bewaken van het krediet- en tegenpartijrisico heeft in 2015 tot resultaten geleid. Op basis van onze wekelijkse analyse van de kredietwaardigheid van tegenpartijen hebben wij besloten met twee tegenpartijen geen nieuwe transacties aan te gaan. Dit heeft tot een verlaging van ons tegenpartijrisico geleid, waarmee het risico op het niet naleven van aangegeven contracten lager is geworden.

De zorgvuldige bewaking van de risico's hebben bijgedragen aan de nog steeds goede financiële positie van Progress.

Financiële risico's

Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico is het risico dat Progress de beoogde pensioenuitkeringen op de lange termijn niet kan betalen. Dit risico drukken we uit in een absoluut bedrag, het zogenoemde Surplus at Risk, en in percentages: de Volatiliteit van de dekkingsgraad en de Laagste dekkingsgraad.

Rente- en inflatierisico

Onze strategie is er op gericht de beleggingen aan te laten sluiten op de pensioenverplichting. Het rente- en inflatierisico wordt daarom zodanig afgedekt dat het resterende rente- en inflatierisico qua omvang in een redelijke verhouding staat tot de overige risico's.

Risico Control Framework

- Financiële risico's
- Niet-financiële risico's

Kredietrisico

Om het risico te verlagen dat onze tegenpartijen hun financiële verplichtingen niet nakomen, stellen we ondergrenzen aan de kredietwaardigheid van de tegenpartij en bovengrenzen aan het bedrag dat mag worden ondergebracht. De tegenpartijen voor derivatentransacties worden, zowel aan de hand van ratings als van marktindicaties van het faillissementsrisico, gemonitord.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat Progress door een tekort aan liquide middelen niet in staat is de pensioen-uitkeringen op korte termijn te betalen. Om dat te voorkomen rekenen we onder meer een stressscenario door voor het bepalen van de omvang van het neerwaartse liquiditeitsrisico. Indien nodig kunnen we voldoende middelen uit het liquide deel van de beleggingsportefeuille vrijmaken.

Mandaatarisico

Binnen ons mandaat leggen we vast hoeveel de feitelijke beleggingsportefeuille van de strategische beleggingsportefeuille mag afwijken. Tevens leggen we benchmarks vast, bandbreedtes per beleggingscategorie en een opsomming van de toegestane beleggingscategorieën.

Marktrisico

Onze strategie is de beleggingsportefeuille zodanig samen te stellen dat er enerzijds een optimaal rendement wordt behaald en dat anderzijds de onderliggende marktrisico's worden beperkt door spreiding over verschillende beleggingscategorieën.

Valutarisico

Om de volatiliteit van ons beleggingsrendement te verminderen, dekken we de belangrijkste valuta-exposures af. Zo dekken we op fondsniveau van de niet Euro-beleggingen de Amerikaanse dollar, de Japanse yen, het Engelse pond, de Australische dollar en de Zwitserse frank voor 80% af. Een uitzondering hierop zijn staatsobligaties en grondstoffen, hier wordt het valutarisico volledig afgedekt (100%).

Verzekeringstechnisch risico

Wij gebruiken realistische actuariële grondslagen. Van de verzekeringstechnische risico's is het langlevensrisico veruit het grootste risico. We houden daar rekening mee in ons beleggingsbeleid.

Niet-financiële risico's

Uitbestedingsrisico

Met elke dienstverlener hebben we de gemaakte afspraken vastgelegd in contracten en een Service Level Agreement (SLA). Wij verlangen van deze partijen dat zij een bevestigende verklaring van een onafhankelijke externe accountant opnemen, bijvoorbeeld door middel van een ISAE 3402 Type II verklaring. Jaarlijks rapporteert de directie over de kwaliteit van de uitbestedingspartners aan de Raad van Bestuur.

Operationeel risico

We richten ons voornamelijk op de interne operationele risico's als de bedrijfsarchitectuur (processen en IT-omgeving) en de interne beheeromgeving (medewerkers).

Modelrisico

Met het RCF willen we onder meer waarborgen dat modellen en waarderingen consistent en correct worden gebruikt. Daarom zijn we transparant over de aannames en waarderingen, alsook over de robuustheid, de validatie en de toepassing van de modellen.

Integriteitsrisico

Wij vinden het van groot belang dat alle eigen medewerkers en wederpartijen integer zijn en blijven, zowel in hun feitelijke handelingen, als in het voorkomen van de schijn van niet-integer handelen.

Juridisch risico

We hebben vastgelegd hoe we controle houden over juridische risico's door onder meer specifieke controles uit te voeren op relevante rechtsgebieden.

Communicatierisico

In ons communicatiebeleidsplan leggen we vast hoe we duidelijk, begrijpelijk, juist en tijdig communiceren.

Omgevingsrisico

Hier monitoren we expliciet welke risico's er van buiten op ons fonds afkomen, zoals (onverwachte) wijzigingen in de regelgeving, wijzigende concurrentieverhoudingen of veranderende wensen van belanghebbenden.

Profiel & organisatie

Doelstellingen en beleid

Progress verzekert de pensioenuitkeringen van medewerkers of gewezen medewerkers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever ondernemingen.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is eindverantwoordelijk voor het beleid. De raad bestaat uit acht leden. Vier leden worden voorgedragen door Unilever. Twee leden worden voorgedragen door de geleding van deelnemers uit het verantwoordingsorgaan en twee leden worden voorgedragen door de geleding van gepensioneerden uit het verantwoordingsorgaan. De twee werknemersleden die de gepensioneerden vertegenwoordigen ontvangen een bezoldiging voor hun werkzaamheden.

Besluiten van de Raad van Bestuur worden met een gewone meerderheid van stemmen genomen. In 2015 heeft de Raad van Bestuur tien maal vergaderd.

Beleggingsadviescommissie

De Beleggingsadviescommissie adviseert de Raad van Bestuur over de beleggingsstrategie en bestaat uit drie beleggingsdeskundigen, van wie er twee onafhankelijk zijn en één bij Unilever werkzaam is. De leden worden door de Raad van Bestuur benoemd. Aan de vergaderingen nemen ook de algemeen directeur, de directeur finance & risk, twee bestuursleden en een vertegenwoordiger van Uninvest Company deel.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit vier vertegenwoordigers van de actieven, acht vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden en twee vertegenwoordigers van Unilever Nederland. Door middel van gewogen

stemverhoudingen is evenwichtige belangenbehartiging verzekerd. Jaarlijks wordt een oordeel gegeven over het door de Raad van Bestuur gevoerde beleid en de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur.

Visitatiecommissie

De Visitatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke leden, die de beleids- en bestuursprocedures beoordelen en een oordeel geven over de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd, alsook over de wijze waarop wordt omgegaan met risico's op de langere termijn. De leden van de Visitatiecommissie worden door de Raad van Bestuur benoemd.

Management

De uitvoering van het dagelijks beleid ligt in handen van drie directieleden. Samen met de algemeen secretaris vormen zij het managementteam, waarvan de taken en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd in het directiestatuut.

Dienstverleningsovereenkomst

Op grond van een dienstverleningsovereenkomst tussen Progress en Unilever Nederland BV detacheert Unilever medewerkers bij Progress en verricht het ook een aantal ondersteunende activiteiten. De gedetacheerde medewerkers vallen onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van Progress.

Gedragscode

De Raad van Bestuur heeft een gedragscode vastgesteld, die jaarlijks voor naleving wordt ondertekend door de leden van de Raad van Bestuur, het PAC, de medewerkers en eventuele derden.

Verklaring beleggingsbeginselen

De Verklaring Beleggingsbeginselen wordt door de Raad van Bestuur vastgesteld en beschrijft de uitgangspunten van het beleggingsbeleid.

De verklaring is opgesteld met inachtneming van de regels die verband houden met artikel 145 van de Pensioenwet.

Klachtenregeling

Een deelnemer kan bij de Raad van Bestuur bezwaar aantekenen als hij het oneens is met de manier waarop de uitvoeringsorganisatie het pensioenreglement voor hem heeft toegepast. Ook kan hij een klacht indienen als hij het niet eens is met de wijze waarop de uitvoeringsorganisatie iets heeft behandeld of uitgevoerd. De Raad van Bestuur doet dan uitspraak, waarbij eventueel een onafhankelijke deskundige wordt geconsulteerd.

In 2015 ontving het bestuur van Progress één klacht, die door het bestuur is besproken en gehonoreerd. Het ging om een mevrouw met recht op een weduwenpensioen dat wij conform ons toenmalige reglement hadden geschorst. Dat reglement bepaalde namelijk dat ondanks dat de ex-echtgenoot was overleden, het weduwenpensioen niet tot uitkering kwam vanwege haar gehuwde status. Naar aanleiding van de klacht is besloten om de schorsing van dit pensioen – maar ook van een klein aantal vergelijkbare weduwenpensioenen – op te heffen en het dus wel uit te keren.

Extern toezicht

Progress valt onder het toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB). Het effectentypisch gedrag en de communicatie met deelnemers vallen onder het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Jaarrekening

Balans per 31 december 2015

bedragen in miljoenen euro's

Na resultaatbestemming	Toelichting vanaf pag 30	2015	2014
------------------------	--------------------------	------	------

ACTIVA

Beleggingen voor risico van het pensioenfonds			
Vastrentende waarden	1	2.553	2.393
Aandelen	2	1.776	2.270
Vastgoed	3	513	398
Derivaten	4	173	122
Subtotaal		5.015	5.183
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	5	22	24
Overige vorderingen en overlopende activa	6	202	25
Liquide middelen	7	14	33
Totaal		5.253	5.265

PASSIVA

Stichtingskapitaal en reserves	8	1.094	1.308
Technische voorzieningen	9	3.745	3.700
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds			
Derivaten	4	404	55
Overige schulden en overlopende passiva	10	10	202
Totaal		5.253	5.265

Nominale dekkingsgraad	129%	135%
Beleidsdekkingsgraad	134%	-

Staat van baten en lasten over 2015

bedragen in miljoenen euro's

	Toelichting vanaf pag 39	2015	2014
Premiebijdragen	11	7	28
Beleggingsresultaten	12	2	690
Pensioenuitkeringen	13	-158	-159
Pensioenuitvoeringskosten	14	-3	-3
Mutatie technische voorzieningen	15		
Pensioenopbouw		-9	-51
Indexering en overige toeslagen		-29	-74
Rentetoevoeging		-7	-12
Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten		161	163
Wijziging marktrente		-175	-557
Wijziging actuariële grondslagen		-	22
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten		12	1
Conversie rechten van 65jr naar 67jr		-7	-
Overige mutaties		9	12
Subtotaal mutatie technische voorzieningen		-45	-496
Saldo herverzekering	16	0	-1
Saldo overdracht van rechten	17	-17	0
Overige baten en lasten		0	-2
Saldo van baten en lasten		-214	57

Kasstroomoverzicht over 2015

bedragen in miljoenen euro's

	2015	2014
Ontvangen premiebijdragen	7	28
Ontvangen uitkeringen van herverzekeraars	2	2
Ontvangen in verband met overdracht van rechten	1	3
Betaalde pensioenuitkeringen	-158	-159
Betaalde pensioenuitvoeringskosten	-3	-3
Betaald in verband met overdracht van rechten	-19	-4
Overige	-2	-1
Kasstroom uit pensioenactiviteiten	-172	-134
Verkopen en aflossingen van beleggingen	7.478	2.130
Ontvangen directe beleggingsopbrengsten	115	114
Ontvangen collateral	2.711	839
Ontvangen van derivaten	1.189	476
Aankopen beleggingen	-6.941	-2.116
Betaalde kosten van vermogensbeheer	-4	-5
Betaald collateral	-3.077	-677
Betaald aan derivaten	-1.294	-628
Overige	-24	33
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	153	166
Netto kasstroom	-19	32
Stand liquide middelen per 1 januari	33	1
Liquide middelen per 31 december	14	33

Toelichting jaarrekening

bedragen in miljoenen euro's

Algemeen

Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Progress", statutair gevestigd te Rotterdam, verzekert de pensioenuitkeringen van medewerkers of gewezen medewerkers dan wel hun nagelaten betrekkingen, voortvloeiend uit het dienstverband van de betrokken medewerkers met in Nederland gevestigde Unilever ondernemingen.

Op 1 april 2015 is Progress een gesloten fonds geworden. De deelnemers die werken bij een van de Unilever-bedrijven gaan verder pensioen opbouwen in een collectieve beschikbare premieregeling (CDC) in een nieuw opgericht Unileverpensioenfonds dat de naam Forward draagt.

In 2015 is er een presentatiewijziging geweest, waarbij ook de vergelijkende cijfers voor 2014 zijn aangepast. In de toelichting op de balans wordt dit nader toegelicht. Alle beleggingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde conform de 'Richtlijnen voor de jaarverslaggeving' (RJ610 "Pensioenfonds") van de Raad van Jaarverslaggeving, de beursgenoteerde beleggingen op basis van de marktnotering per balansdatum en niet-beursgenoteerde beleggingen met behulp van algemeen aanvaarde waarderingmodellen en waarderingstechnieken. Synoniem van de reële waarde is marktwaarde en internationaal 'fair value'.

Overeenstemmingsverklaring

De jaarrekening is opgesteld in euro's. De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Grondslagen voor waardering

Vastrentende waarden

De staats- en bedrijfsobligaties zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen (mid/bid) aan de diverse beurzen op balansdatum.

Emerging Markets Debt en High Yield zijn opgenomen tegen reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum. Leningen op schuldbekentenis zijn opgenomen tegen reële waarde inclusief de lopende rente. Bij de bepaling van deze waarde wordt rekening gehouden met de actuele markttrente, de resterende looptijd, het aflossingspatroon en het risico van vervroegde aflossing.

Beleggingen in geldmarktfondsen worden opgenomen tegen de reële waarde. Niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen de reële waarde op balansdatum, doorgaans de intrinsieke fondswaarde per participatie.

Aandelen

De beursgenoteerde aandelen zijn opgenomen tegen de reële waarde. De vaststelling van deze reële waarde geschiedt op basis van de officiële slotnoteringen aan de diverse beurzen op balansdatum. Niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen die onderliggend beleggen in aandelen worden gewaardeerd tegen de waarde op balansdatum.

Private equity beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De waarde wordt bepaald door de officiële waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze nog niet beschikbaar is, wordt een

schatting gebruikt van de externe manager aangezien deze beschikt over de meest recente informatie van de markt. Indien deze ook niet beschikbaar is, zullen de officiële waarderungen per eind september, verhoogd met de investeringen en verlaagd met desinvesteringen/distributies, worden gebruikt als waardering.

Vastgoedbeleggingen (Indirect)

De beursgenoteerde vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de marktnotering per balansdatum. Niet-beursgenoteerd vastgoed wordt gewaardeerd tegen reële waarde. De waarde wordt bepaald door de officiële intrinsieke waardering van de externe manager indien tijdig beschikbaar. Indien deze nog niet beschikbaar is, wordt een schatting gebruikt van de externe manager aangezien deze beschikt over de meest recente informatie van de markt en het onderliggende onroerend goed. Indien deze ook niet beschikbaar is, zullen de officiële waarderungen per eind september, verhoogd met de investeringen en verlaagd met desinvesteringen/distributies, worden gebruikt als waardering.

Derivaten

Progress kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals optie-, future en termijncontracten, beleggingen in commodity swaps (grondstoffen) en valuta's. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkooptransacties, en van rente- en inflatiederivaten.

De premie van aandelenopties, waarvan de optietermijn is verlopen en die niet zijn geëffectueerd, wordt tot de opbrengst van aandelen gerekend. Indien deze wel zijn geëffectueerd wordt de premie bijgeteld, dan wel in mindering gebracht, op de verkoop- of aankoopprijs van de onderliggende aandelen.

De rente- en inflatieswaps worden gewaardeerd tegen de reële waarde op basis van de in de markt geldende Eonia swapcurve, waarbij gebruik wordt gemaakt van gevalideerde waarderingsmodellen. Commodity swaps

worden gewaardeerd tegen de waarde op basis van de opgave van de externe manager/valuation agent. Valutatermijncontracten worden gewaardeerd tegen de reële waarde per balansdatum. Voor de valutatermijncontracten is dit de forwardkoers van alle afzonderlijke afgesloten valutatermijncontracten.

Futures worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Deze reële waarde is gebaseerd op de beurskoers.

Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het herverzekeringsdeel van de technische voorziening wordt gewaardeerd op de actuariële bepaalde contante waarde van de herverzekerde aanspraken. Deze herverzekerde aanspraken worden berekend conform de grondslagen van de voorziening pensioenverplichtingen. Het fonds loopt hierbij geen beleggings- en actuariële risico's anders dan tegenpartijrisico.

Overige vorderingen en overlopende activa

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs, eventueel verminderd met de noodzakelijk geachte voorzieningen.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas- en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Stichtingskapitaal en reserves

Overige reserves

De overige reserves worden salderend bepaald en zijn het restant tussen het fondsvermogen en overige activa enerzijds, en de voorziening pensioenverplichtingen en overige passiva anderzijds.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De voorziening pensioenverplichtingen voor de

actieve deelnemers is gewaardeerd op actuele waarde, en is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde pensioenaanspraken. De voorziening pensioenverplichtingen is verder berekend met inachtneming van de volgende grondslagen en veronderstellingen:

Rekenrente

De gehanteerde rekenrente is gelijk aan de RTS (rentetermijnstructuur) met UFR (ultimate forward rate) overeenkomstig de richtlijnen van DNB. In 2015 zijn twee aanpassingen doorgevoerd in de DNB-rentetermijnstructuur. Per 1 januari 2015 is de driemaands-middeling vervallen en per 15 juli 2015 is de UFR-systematiek aangepast.

Overlevingstafels

Voor zowel mannen als vrouwen wordt gereserveerd volgens de door het Actuariële Genootschap (AG) gepubliceerde Prognosetafel 2014. Er wordt rekening gehouden met het verschil in overlevingskansen tussen de werken- de en de totale bevolking door toepassing van ervaringssterfte die gebaseerd is op waarnemin- gen bij Progress en met mede ondersteuning van het model van Towers Watson.

Gezinssamenstelling

Voor niet-pensioentrekkenden is een partner- frequentie van 100% aangenomen, die na de 67-jarige leeftijd afloopt volgens de sterfte- grondslagen voor de medeverzekerde partner. Voor pensioentrekkenden is uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat.

Kosten

Aangenomen is dat de kosten van de pensioen- administratie kunnen worden gedekt uit de excasso voorziening. De excasso voorziening bedraagt 2% van de totale technische voorziening. Doordat elk jaar pensioenen worden uitgekeerd, valt jaarlijks de opslag van 2% op de uitgekeerde pensioenen vrij. Deze vrijval dekt de kosten voor 1 jaar.

Progress verzekert het invaliditeitsrisico van zijn actieve deelnemers. In het pensioenreglement 2007 is premievrijstelling bij invaliditeit (PVI) en

het arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) opgenomen. Door de loondoorbetaling is pas over twee jaar bekend welke deelnemers er arbeidsongeschikt zijn geworden. Daarom wordt er in de voorziening pensioenverplichting een voorziening opgenomen voor deze toekomstige invaliditeit.

Progress heeft per 1 april 2015 geen actieve pensioenopbouw meer en hoeft derhalve geen rekening te houden met toekomstige invaliditeit. Hierdoor is de voorziening voor de toekomstige invaliditeit per 31 december 2015 nihil. Voor de deelnemers die per 1 april 2013 ziek zijn geworden, wordt het invaliditeitsrisico bij het nieuwe pensioenfonds (Forward) verzekerd. De Raden van Bestuur van Progress en Forward hebben ingestemd met een overdracht van Progress naar Forward per 31 maart 2015 van de voorziening voor de toekomstige pensioen- opbouw voor bestaande arbeidsongeschikten (PVI) en de IBNR-voorziening voor de toekomstige arbeidsongeschiktheid van de deelnemers die op 31 maart 2015 ziek zijn.

Overige schulden en overlopende passiva

Deze worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie, gewoonlijk de verkrijgingsprijs.

Omrekening vreemde valuta

Transacties die in vreemde valuta gedurende het boekjaar zijn afgesloten, zijn omgerekend tegen de werkelijk verrekende valutakoersen. Activa en passiva in vreemde valuta zijn omgerekend tegen de valutakoersen per balansdatum.

De koers op balansdatum van de euro ten opzichte van de belangrijkste valuta is:

	2015	2014
USD	1,0863	1,2101
JPY	130,68	147,96
GBP	0,7370	0,7760
AUD	1,4931	1,4786
CHF	1,0874	1,2024

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

De resultaten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; verliezen reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Premiebijdragen

Onder premiebijdragen wordt verstaan de aan derden in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen onder aftrek van kortingen of bijstortingen.

Beleggingsopbrengsten

Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan:

- dividend;
- interest;
- vergoedingen voor uitlenen van effecten;
- overige opbrengsten.

Vergoedingen, ontvangen voor het uitlenen van effecten, worden ten gunste van de desbetreffende aandelen- en obligatieportefeuille gebracht. Onder de indirecte beleggingsopbrengsten worden verstaan de gerealiseerde en ongerealiseerde waarde wijzigingen. Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. De kosten van het vermogensbeheer, zoals transactiekosten, provisies, kosten van custodians en externe vermogensbeheerders zijn verrekend met de desbetreffende directe en indirecte beleggingsopbrengsten.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan de pensioengerechtigden uitgekeerde bedragen en afkopen.

Saldo overdracht van rechten

De post Saldo overdracht van rechten bevat het saldo van bedragen uit hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans

bedragen in miljoenen euro's

Algemeen

Met ingang van 2015 zijn de vergelijkende cijfers van 2014 ten opzichte van wat gepubliceerd is in het jaarverslag over 2014 als volgt aangepast:

- de categorie Korte termijn belegde middelen is verantwoord onder Vastrentende waarden (2014: € 410 miljoen) en Liquide middelen (2014: € 33 miljoen);
- de lopende interest binnen de Vastrentende-waardenportefeuille is weergegeven onder Overige vorderingen en overlopende activa (2014: € 9 miljoen);
- de terug te vorderen dividendbelasting binnen de Aandelenportefeuille is verantwoord onder Overige vorderingen en overlopende activa (2014: € 2 miljoen);
- het te vorderen dividend in de Vastgoed-portefeuille is verantwoord onder Overige vorderingen en overlopende activa (2014: € 1 miljoen).

Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het fonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen. Indien deze instrumenten worden gewaardeerd tegen de reële waarde worden deze gerangschikt onder 'Directe marktnoteringen'. Als niet direct een betrouwbare marktnotering voor de financiële instrumenten is aan te wijzen wordt de marktnotering gerangschikt onder 'Afgeleide marktnoteringen', als de waarde wordt vastgesteld aan de hand van waarderingmodellen waarin gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata, en onder 'Waarderingsmodellen en -technieken' als de waarde wordt vastgesteld met behulp van waarderingmodellen waarin geen gebruik is gemaakt van waarneembare marktdata.

De marktwaarde van de totale beleggingen wordt ultimo boekjaar als volgt weergegeven:

	Directe marktnoteringen	Afgeleide marktnoteringen	Waarderingsmodellen en technieken	Totaal
2015				
Vastrentende waarden	1.118	1.435		2.553
Aandelen	572	1.062	142	1.776
Vastgoed	142		371	513
Derivaten		-231		-231
Totaal	1.832	2.266	513	4.611
2014				
Vastrentende waarden	1.302	1.091		2.393
Aandelen	1.136	988	146	2.270
Vastgoed	114		284	398
Derivaten	-2		69	67
Totaal	2.550	2.079	499	5.128

De beleggingen in de Uninvest Pools zijn geclassificeerd als afgeleide marktnotering, echter de inhoud van de beleggingen (look through) betreft genoteerde stukken.

Er zijn geen directe belangen in Unilever.

Het mutatieoverzicht beleggingen ziet er als volgt uit:

	Stand 1 januari	Aankopen	Verkopen	Overige mutaties	Herwaar- dering	Stand 31 december
2015						
Vastrentende waarden	2.393	877	-403	-357	43	2.553
Aandelen	2.270	1.125	-1.828		209	1.776
Vastgoed	398	103	-30		42	513
Korte termijn belegde middelen	0					0
Subtotaal	5.061	2.105	-2.261	-357	294	4.842
Derivaten	67				-298	-231
Totaal	5.128	2.105	-2.261	-357	-4	4.611
2014						
Vastrentende waarden	2.568	889	-1.413	177	172	2.393
Aandelen	1.661	750	-415		274	2.270
Vastgoed	349	52	-54		51	398
Korte termijn belegde middelen						0
Subtotaal	4.578	1.691	-1.882	177	497	5.061
Derivaten	-124				191	67
Totaal	4.454	1.691	-1.882	177	688	5.128

De overige mutaties bij vastrentende waarden bestaan uit gesaldeerde transacties op de geldmarkt.

1 Vastrentende waarden

	2015	2014
Specificatie naar soort	%	%
Obligaties	71	71
Hypotheekfondsen	19	12
Leningen op schuldbekentenis	8	0
Geldmarkt	2	17
Totaal	100	100
Portefeuilleverdeling	%	%
Staatsobligaties	16	24
Bedrijfsobligaties	26	14
Hypotheekfondsen	19	11
Senior Loans	8	-
High Yield	14	17
Emerging Markets Debt	15	17
Geldmarkt	2	17
Totaal	100	100
Kredietwaardigheid	%	%
AAA rating	17	30
AA rating	34	24
A rating	8	8
BBB rating	12	15
Lager dan BBB	26	23
Geen rating	3	0
Totaal	100	100
Contractuele looptijd	%	%
Resterende looptijd < 1 jaar	3	20
Resterende looptijd 1-5 jaar	23	48
Resterende looptijd > 5 jaar	74	32
Totaal	100	100
Duration (gemiddeld in jaren)	5,3	5,1

2 Aandelen

	2015	2014
Aandelen	1.634	2.124
Private Equity	142	146
Totaal	1.776	2.270
Specificatie naar regio ¹⁾	%	%
Europa ex Verenigd Koninkrijk	26	30
Verenigd Koninkrijk	14	6
Noord-Amerika	27	31
Asia Pacific	20	20
Emerging Markets	13	13
Totaal	100	100
Specificatie naar sector ¹⁾	%	%
Energie	5	5
Materialen	5	6
Industrie	11	12
Consumenten: Auto/Media e.d.	12	12
Consumenten: Voeding/Drank	11	9
Gezondheid	10	11
Financiële instellingen	26	24
Informatietechnologie	12	12
Telecommunicatie	4	5
Nutsbedrijven	4	4
Totaal	100	100

¹⁾ inclusief de beleggingen in Uninvest Pools

Het pensioenfonds neemt deel aan een zogenoemd 'securities lending program'. Hierbij ontvangt het fonds een vergoeding voor het tijdelijk uitlenen van effecten. Ultimo 2015 bedroeg de waarde van de uitgeleende effecten € 56 miljoen (ultimo 2014: € 54 miljoen). Hiervoor zijn zekerheden ontvangen ter waarde van € 60 miljoen (2014: € 58 miljoen) in de vorm van obligaties.

3 Vastgoed

	2015	2014
Specificatie naar regio	%	%
Europa	44	44
Azië en Pacific	13	12
Noord Amerika	43	44
Totaal	100	100
Specificatie naar soort	%	%
Beursgenoteerd	28	29
Niet beursgenoteerd	72	71
Totaal	100	100

Progress belegt uitsluitend in indirect vastgoed.

4 Derivaten

Progress kan in het kader van het vermogensbeheer en risicoreductie gebruik maken van derivaten, zoals optie-, future en termijncontracten, beleggingen in commodity swaps (grondstoffen) en valuta's. Dit gebeurt om risico's af te dekken of koersen te fixeren in verband met voorgenomen aan- of verkoop-

transacties, en van rente- en inflatiederivaten. Per saldo is de totale marktwaarde van de derivaten per eind 2015 € 231 miljoen negatief. Als onderpand is hiervoor per saldo € 185 miljoen aan cash betaald en per saldo voor € 35 miljoen aan obligaties uitgeleverd.

	Stand 1 januari	Herwaar- dering	Gerealiseerd	Stand 31 december
2015				
Renteswaps	607	-73	471	63
Inflatieswaps	-485	-37	-256	-266
Subtotaal	122	-110	215	-203
Valutatermijncontracten	-40	-189	-203	-26
Commodity swaps	-13	-102	-113	-2
Futures	-2	-1	-3	0
Totaal	67	-402	-104	-231
2014				
Renteswaps	-153	889	129	607
Inflatieswaps	-4	-546	-65	-485
Subtotaal	-157	343	64	122
Valutatermijncontracten	31	-169	-98	-40
Commodity swaps	2	-124	-109	-13
Futures	0	-11	-9	-2
Totaal	-124	39	-152	67

Rente- en inflatieswaps

De totale nominale waarde van de afgesloten renteswaps bedraagt € 1.714 miljoen (2014: € 3.433 miljoen) en hiermee is ongeveer 35% van de rentemismatch (rentegevoeligheid van het fonds) afgedekt. Per eind 2014 was dit ongeveer 53%. De totale nominale waarde van de afgesloten inflatieswaps bedraagt € 3.828 miljoen (2014: € 4.700 miljoen) en hiermee is ongeveer 48% van de benodigde inflatiebehoefte afgedekt. Per eind 2014 was dit ongeveer 52%. Ultimo 2015 is de totale marktwaarde van deze derivaten € -203 miljoen, eind 2014 is dit € 122 miljoen.

Valutatermijncontracten

Het valutarisico wordt strategisch afgedekt op totaal fondsniveau. Het valutarisico in vijf valuta (USD, JPY, GBP, AUD en CHF) wordt in kaart gebracht en voor elk van deze valuta wordt het risico voor 80% afgedekt. Voor grondstoffen en staatsobligaties wordt een benchmark gebruikt waarbij het valutarisico volledig (100%) is afgedekt. De totale balanswaarde van de valutatermijncontracten per ultimo 2015 is € 26 miljoen negatief (2014: € 40 miljoen negatief).

Commodity swaps

De nominale waarde van de commodity swaps is per ultimo 2015 USD 276 miljoen, eind 2014 was dit USD 317 miljoen. Ultimo 2015 is de totale waarde van deze derivaten € 2 miljoen negatief. Eind 2014 was dit € 13 miljoen negatief.

Futures

Eind 2015 zijn er geen openstaande future contracten.

Ten behoeve van de bijsturing van de duration van de staatsobligatieportefeuille hadden we ultimo 2014 1.841 future contracten verkocht met een marktwaarde ultimo 2014 van € 2 miljoen negatief.

5 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Van het bedrag per jaareinde bedraagt het herverzekeringsdeel met een looptijd korter dan één jaar € 2 miljoen (2014: € 2,0 miljoen).

	2015	2014
Stand per 1 januari	24	27
Uitkering herverzekeringsdeel	-2	-2
Overdracht herverzekeringsverplichting		
aan herverzekeringsaanvragers	-	-5
Overige wijzigingen	-	4
Stand per 31 december	22	24

Dit is formeel geen herverzekeringsdeel, maar een vordering op andere verzekeraars en pensioenfondsen van te ontvangen aanspraken voor deelnemers. Deze aanspraken zijn inbegrepen in het Progress pensioen. De contante waarde van deze herverzekeringsdelen is als actief post herverzekeringsdeel technische voorzieningen opgenomen aan de activa kant van de balans.

6 Overige vorderingen en overlopende activa

Alle overige vorderingen en overlopende activa hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

	2015	2014
Dividendbelasting	2	2
Te ontvangen dividend	1	1
Lopende interest	11	9
Vorderingen uit collateral management	188	13
Totaal	202	25

7 Liquide middelen

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en bestaan voornamelijk uit rekening courant-saldi bij The Bank of New York Mellon (beleggingsrekeningen) en The Royal Bank of Scotland.

8 Stichtingskapitaal en reserves

	2015	2014
Bestemmingsreserve	-	-
Overige reserves	1.094	1.308
Totaal	1.094	1.308
Stand begin van het jaar	1.308	1.251
Bestemming saldo van baten en lasten	-214	57
Stand per 31 december	1.094	1.308

<i>Solvabiliteit in % van voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Minimaal vereist eigen vermogen	4% (€ 151 mln)	4% (€ 155 mln)
Vereist eigen vermogen	23% (€ 849 mln)	20% (€ 739 mln)
Aanwezig eigen vermogen	29% (€ 1.094 mln)	35% (€ 1.308 mln)

Dekkingsgraad

De nominale dekkingsgraad wordt berekend door het totale fondsvermogen te delen door de voorziening pensioenverplichtingen. De reële dekkingsgraad wordt berekend door het fondsvermogen te delen door de reële voorziening pensioenverplichtingen. De reële voorziening pensioenverplichtingen wordt op dezelfde grondslagen vastgesteld als de nominale voorziening pensioenverplichtingen met dien verstande dat rekening wordt gehouden met toekomstige indexaties op basis van de verwachte prijsinflatie. Sinds 1 januari 2015 kent het Financieel Toetsingskader naast het begrip dekkingsgraad ook het begrip beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele, nominale dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.

	2015	2014
Nominale dekkingsgraad	129%	135%
Beleidsdekkingsgraad	134%	-
Toekomstbestendige-indexatiedekkingsgraad	124%	-
Vereiste dekkingsgraad	123%	120%
Reële dekkingsgraad	105%	102%

De vereiste dekkingsgraad dient als solvabiliteitsbuffer voor de risico's die het pensioenfonds loopt.

9 Technische voorzieningen

	2015	2014
Voorziening pensioenverplichtingen	3.723	3.676
Voorziening pensioenverplichtingen herverzekerd	22	24
Totaal	3.745	3.700

Als de rente met 1%-punt stijgt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 14% af. Als de rente met 1%-punt daalt, neemt de waarde van de pensioenverplichtingen met ongeveer 18% toe.

In het reglement is opgenomen dat de hoogte van de voorwaardelijke indexatie aan actieve deelnemers gelijk is aan de CAO-loonstijging over het voorgaande jaar. De indexatie per

1 januari 2016 is 2,15%. Deze verhoging is in 2015 verwerkt

De voorwaardelijke indexatie voor de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden is gelijk aan de prijsstijging (CPI alle huishoudens afgeleid). De indexatie voor de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden bedraagt per 1 januari 2016 0,44%. Deze verhoging is in 2015 verwerkt.

	2015	2014
Voorziening pensioenverplichtingen naar soort deelnemer		
Actieve deelnemers	805	789
Gewezen deelnemers	881	826
Pensioengerechtigden	2.059	2.080
Toekomstige arbeidsongeschiktheid	0	5
Totaal	3.745	3.700

De pensioenregeling kan worden gekenmerkt als een voorwaardelijk geïndexeerde middel-loonregeling met een pensioenleeftijd van 67 jaar. Jaarlijks wordt een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 1,875% van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. De pensioengrondslag is gelijk aan het basisloon, vakantietoeslag en als vast te beschouwen uitkeringen onder aftrek van de franchise. De franchise wordt jaarlijks vastgesteld. Tevens bestaat er recht op nabestaanden- en wezenpensioen. Jaarlijks worden de opgebouwde aanspraken met de looninflatie geïndexeerd. Overeenkomstig artikel 10 van de Pensioenwet kwalificeert de pensioenregeling als een uitkeringsovereenkomst.

	Actieve Deelnemers	Gewezen Deelnemers	Pensioen- trekkenden
Mutaties alle categorieën in aantallen			
Stand per 1 januari	3.294	6.752	12.285
Nieuwe toetredingen	35	-	-
Herintredingen	50	-	-
Uittreding met premievrije aanspraken	-247	247	-
Waardeoverdracht	-	-17	-
Ingang pensioen	-39	-315	620
Overlijden	-5	-35	-712
Afkoop	-	-15	-30
Andere oorzaken	20	-5	-17
Stand per 31 december	3.108	6.612	12.146

10 Overige schulden en overlopende passiva

	2015	2014
Beleggingen	-	1
Schulden uit collateral management	3	193
Loonheffing	4	4
Overige	3	4
Totaal	10	202

Integrale risicobeheersing en transparantie

Voor het risicobeleid, integraal risicobeheer en transparantie verwijzen wij naar het Jaarverslag. De kwantitatieve elementen hebben we opgenomen in de individuele toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo 2015 staat een bedrag van € 32 miljoen uit als Private equity commitment (2014: € 39 miljoen).

Unilever heeft de verplichting premie te betalen tot aan de toekomstbestendige dekkingsgraad¹ (TBI) vermeerderd met 5%-punt. Voorwaarde voor premiebijbetaling is dat de beleidsdekkingsgraad op de peildatum² lager is dan de TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt. Wanneer de beleidsdekkingsgraad hoger is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad en lager dan de TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt, dan bedraagt de premiebijbetaling één achtste deel (1/8) van het verschil tussen de TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening. Wanneer de beleidsdekkingsgraad lager is dan de minimaal vereiste dekkingsgraad dan bedraagt de premiebijbetaling de hoogste van de volgende twee bedragen: (i) één achtste deel (1/8) van het verschil tussen de TBI-dekkingsgraad vermeerderd met 5%-punt en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening, (ii) één derde deel (1/3) van het verschil tussen de minimaal vereiste dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad, vermenigvuldigd met de premiebasis technische voorziening.

¹ De beleidsdekkingsgraad, waarbij op grond van de eisen uit de Pensioenwet, ingegane pensioenen en opgebouwde aanspraken volledig geïndexeerd mogen worden.

² De peildatum is gelijk aan 31 oktober van het voorafgaande kalenderjaar.

Tevens vindt er een premiebijbetaling plaats wanneer deze noodzakelijk is voor het bereiken van herstel tot het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad binnen de wettelijke termijn van vijf jaar. Er dient dan aan de volgende voorwaarden te zijn voldaan:

- de beleidsdekkingsgraad was gedaald tot onder de minimaal vereiste dekkingsgraad;
- de wettelijke herstelperiode was van start gegaan;
- er was gedurende een periode van vijf jaar op de jaarlijkse meetmomenten geen sprake van herstel tot het niveau van de minimaal vereiste dekkingsgraad.

Verbonden partijen

Progress voert de pensioenovereenkomsten, zoals Unilever die met haar werknemers heeft afgesloten, uit. Dit is vastgelegd in een uitvoeringsovereenkomst tussen Progress en Unilever. In deze uitvoeringsovereenkomst zijn onder meer vastgelegd de hoogte van de door Unilever verschuldigde premie en de voorwaarden waaronder overschotten terugbetaald worden aan Unilever.

Toelichting op de staat van baten en lasten

bedragen in miljoenen euro's

11 Premiebijdragen

	^{*)} 2015	2014
Werkgever	6	27
Werknemer	1	1
Totaal	7	28
Totale kostendeekkende premie		
Onvoorwaardelijke aanspraken en risicopremies	8	51
Solvabiliteitsopslag	2	11
Opslag uitvoeringskosten	0	0
Voorwaardelijke onderdelen	-	0
	10	62
FTK toetsingspremie		
Onvoorwaardelijke aanspraken en risicopremies	3	30
Solvabiliteitsopslag	1	6
Opslag uitvoeringskosten	0	0
Voorwaardelijke onderdelen	-	0
	4	36
Basispremie obv uitvoeringsovereenkomst	8	35
Totale feitelijke premie	7	28

De opslag uitvoeringskosten is van toepassing voor zover de werkelijke kosten hoger zijn dan de onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten aan de technische voorziening.

De kostendeekkende premie geeft de waarde van de pensioenaangroei in 2015 weer en de daarbij behorende solvabiliteitsmarge van 20% (2014: 20%). Deze premie is vastgesteld op basis van de primo 2015 geldende rentetermijnstructuur gepubliceerd door De Nederlandsche Bank. De FTK toetsingspremie is de gedempte premie in het kader van de Pensioenwet.

^{*)} 2015 tot 1 april 2015 (3 maanden)

12 Beleggingsresultaten

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
2015				
Vastrentende waarden	51	44	-2,2	92,8
Aandelen	48	206	-1,5	252,5
Vastgoed	16	44	-0,4	59,6
Derivaten		-403	-0,2	-403,2
Totaal	115	-109	-4,3	2

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogensbeheer	Totaal
2014				
Vastrentende waarden	61	214	-2,4	272,6
Aandelen	38	276	-2,3	311,7
Vastgoed	15	52	-0,4	66,6
Derivaten	0	39	-0,2	38,8
Totaal	114	581	-5,3	690

Vermogensbeheerkosten

De kosten van vermogensbeheer bestaan uit directe en indirecte vermogensbeheerkosten. De directe vermogensbeheerkosten bestaan uit de kosten die wij aan onze fiduciaire vermogensbeheerder betalen. De indirecte vermogensbeheerkosten bestaan uit beheerkosten, bewaarloon en transactiekosten. Er is geen sprake van prestatie afhankelijke vergoedingen.

	2015	2014
Beheerkosten	17,6	14,9
Prestatieafhankelijke vergoedingen	0,0	-
Kosten fiduciair beheer	3,4	3,4
Bewaarloon	0,9	0,8
Advieskosten vermogensbeheer	-	-
Transactiekosten	6,0	2,8
Overige kosten	1,2	0,8
Totaal	29,1	22,7

13 Pensioenuitkeringen

	2015	2014
Ouderdomspensioen	-116	-118
Partnerpensioen	-41	-40
Arbeidsongeschiktheid	-1	-1
Totaal	-158	-159

	Ouderdomspensioen	Partnerpensioen	Overige
Mutaties pensioengerechtigden in aantallen			
Stand per 1 januari	8.107	4.109	69
Ingang pensioen	354	259	7
Overlijden	-412	-300	-
Afkoop	-13	-16	-1
Andere oorzaken	-2	-2	-13
Stand per 31 december	8.034	4.050	62

14 Pensioenuitvoeringskosten

	2015	2014
Salarissen en sociale lasten	1,2	1,8
Automatiseringskosten	0,4	0,5
Kostendoorbelasting Unilever Nederland	0,5	0,6
Controle en advies	0,7	0,6
Overige	0,4	0,5
Waarvan naar kosten vermogensbeheer	-0,6	-1,1
Totaal	2,6	2,9

De accountantskosten bedragen € 0,1 miljoen (2014: € 0,1 miljoen) en hebben betrekking op de controle van de jaarrekening.

Progress heeft geen personeel in dienst. De werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers in dienst van Unilever Nederland B.V. en deze zijn gedetacheerd bij Progress (totaal aantal per 31 december 2015: 21, per 31 december 2014: 22).

De totale bezoldiging betaald aan de gepensioneerde leden van de Raad van Bestuur vanwege hun bestuurslidmaatschap bij Progress bedraagt € 14.441 (2014: € 12.000).

15 Mutatie voorziening pensioen verplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Pensioenopbouw

Bij de pensioenopbouw zijn aanspraken en rechten over het boekjaar gewaardeerd naar het niveau dat zij op balansdatum hebben. Ook zijn hierin de risicopremies voor overlijden en invaliditeit opgenomen.

Indexering en overige toeslagen

Er wordt geen rekening gehouden met (toekomstige) indexering. De indexatie per 1 januari 2016 is meegenomen in het boekjaar 2015.

Rentetoevoeging

De benodigde rente is gelijk aan de eerstejaars rente van de door DNB gepubliceerde rentecurve. De benodigde rente wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het jaar.

Onttrekking voor pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval aan bruto uitkeringen en de afkopen van pensioenen, die in het boekjaar hebben plaatsgevonden zijn opgenomen in deze posten. Vooraf wordt een actuariële berekening gemaakt van de vrijval van kosten die in de

voorziening pensioenverplichtingen worden opgenomen. Deze post betreft de vrijval ten behoeve van de financiering van de kosten van het verslagjaar.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de marktwaarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de Ultimate Forward Rate (UFR). Het effect van de verandering van de rente wordt verantwoord onder wijziging rentetermijnstructuur.

Wijziging actuariële grondslagen

De sterftegrondslagen zijn in 2015 niet aangepast. Progress heeft in 2015 de prognosetafel AG2014 gebruikt, met startjaar 2016.

De ervaringssterftec correcties zijn ook niet gewijzigd. Deze blijven gebaseerd op waarnemingen bij Progress en met mede ondersteuning van het model van Towers Watson.

Wijziging pensioenleeftijd naar 67 jaar

De pensioenaanspraken zijn verhoogd met de uitstelfactor uit het pensioenreglement (van 65 jaar naar 67 jaar). Deze uitstelfactor is gebaseerd op de vaste rekenrente van 3%. Aangezien de voorziening pensioenverplichtingen met een lagere rente wordt bepaald (DNB RTS), resulteert deze omzetting in een stijging van de voorziening pensioenverplichtingen met € 6,7 miljoen.

Overige mutaties

Deze bestaan uit: technisch resultaat € 1 miljoen (2014: € 5 miljoen) en overige oorzaken € 8 miljoen (2014: € 2 miljoen).

16 Saldo herverzekering

	2015	2014
Uitkering herverzekering	2	2
Mutatie herverzekeringsdeel		
technische voorzieningen	-2	-3
Totaal	0	-1

17 Saldo overdracht van rechten

	2015	2014
Inkomende waardeoverdrachten	2	3
Uitgaande waardeoverdrachten	-19	-3
Totaal	-17	0

Progress is vanaf 1 april 2015 een gesloten fonds. Vanaf die datum vindt alle toekomstige pensioenopbouw (ook voor arbeidsongeschikten) bij Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland "Forward" plaats. Als gevolg hiervan is er een deel van de pensioenverplichtingen voor arbeidsongeschikte en zieke deelnemers voor een bedrag van € 16,7 miljoen overgedragen aan het nieuwe pensioenfonds.

Rotterdam, 26 april 2016

Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress'
Raad van Bestuur

R. Clement
L.J. van Dongen
P. de Lang (plv. voorzitter)
H.U. Post
M.G. Roovers
M.J.F. Rots
C.J. Stolk (voorzitter)
G. de Zoeten

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' te Rotterdam is aan Aon Hewitt Nederland cv de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2015.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Unilever 'Progress', zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds. Omdat Aon Hewitt Nederland cv beschikt over een door de toezichthouder goedgekeurde gedragscode, is het toegestaan dat andere actuarissen en deskundigen aangesloten bij Aon Hewitt Nederland cv wel andere werkzaamheden verrichten voor het pensioenfonds.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar.

Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 25.000.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 1.250.000 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-personregel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum tenminste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De kostendekkende premie en de gedempte kostendekkende premie zijn vastgesteld op basis van de in 2014 geldende wet- en regelgeving.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is tenminste gelijk aan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen.

De vermogenspositie is naar mijn mening goed. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen toereikend zijn.

Rotterdam, 26 april 2016

Drs. A.G.M. den Hartogh, AAG
verbonden aan Aon Hewitt Nederland cv

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Raad van Bestuur van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress'

Verklaring over de jaarrekening 2015

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW).

Wat we gecontroleerd hebben

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Stichting Pensioenfonds Unilever Nederland 'Progress' (de Stichting) te Rotterdam gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2015;
- 2 de staat van baten en lasten over 2015; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Stichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de

Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Controleaanpak

Samenvatting

Goedkeurende controleverklaring

Materialiteit

- Materialiteit van € 25 miljoen, 0,5% van het pensioenvermogen

Kernpunten

- Waardering van beleggingen
- Waardering van de technische voorzieningen

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 25 miljoen. Voor de bepaling van de materialiteit wordt uitgegaan van het pensioenvermogen (stichtingskapitaal, reserves en technische voorzieningen) per 31 december 2015 (0,5%). Wij beschouwen het pensioenvermogen als de meest geschikte benchmark, omdat het

pensioenvermogen een bepalende factor is in de berekening van de beleidsdekkingsgraad die de financiële positie van de Stichting weergeeft. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij hebben met de Raad van Bestuur afgesproken dat wij aan de Raad van Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 1,25 miljoen rapporteren aan hen alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Uitbesteding van bedrijfsprocessen aan dienstverleners

De Stichting heeft het beheer van de beleggingen uitbesteed aan Uninvest Company B.V. De jaarrekening wordt opgesteld op basis van informatie over de beleggingen en beleggingsopbrengsten die is verstrekt door Uninvest Company B.V.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor het verwerven van inzicht in de aard en de significantie van de door de dienstverlener verleende diensten en in het effect ervan op de voor de controle relevante interne beheersing van de Stichting. Op basis hiervan identificeren wij de risico's op een afwijking van materieel belang en zetten wij controlewerkzaamheden op en voeren wij deze uit om op deze risico's in te spelen.

Bij de uitvoering van onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden en bevindingen die een andere onafhankelijke accountant uitvoert op de voor de Stichting relevante interne beheersingsmaatregelen van Uninvest Company B.V. in de specifiek daarvoor opgestelde (ISAE 3402 type II) rapportage.

Onze controlewerkzaamheden bestaan uit het bepalen van de minimaal verwachte interne beheersingsmaatregelen. Op basis daarvan evalueren wij de in deze rapportage beschreven

interne beheersingsmaatregelen, verrichte werkzaamheden ter toetsing van de effectieve werking gedurende 2015 en de uitkomsten daarvan. Ook beoordelen wij de evaluatie door het bestuur van de kwaliteit van de uitbesteding aan Uninvest Company B.V.

Door bovengenoemde werkzaamheden op de uitbestede bedrijfsprocessen en aanvullende eigen werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen en beleggingsopbrengsten van de Stichting verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met de Raad van Bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Schattingonzekerheid in de waardering van beleggingen

Omschrijving

De beleggingen zijn een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op marktwaarde. Uit de toelichting op pagina 30 van de jaarrekening blijkt dat voor € 0,5 miljard (11% van de beleggingen) de waardering is gebaseerd op geschikte waarderingmodellen en technieken. Het bepalen van de marktwaarde voor deze beleggingen is complex(er) en bevat subjectieve schattingselementen.

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van modellen. Gezien de invloed hiervan op de waardering van de beleggingen, het resultaat, de reserves en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van beleggingen met behulp van geschikte waarderingmodellen en technieken een kernpunt in onze controle.

In de toelichting op pagina's 26 en 27 geeft de Stichting de gehanteerde waarderinggrondslagen weer. In toelichtingen 1 tot en met 4 zijn de gehanteerde waarderingmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.

Onze aanpak

Voor de individueel significante beleggingen, waarvoor de waardering tot stand komt met behulp van schattingen, maken wij gebruik van de beheersmaatregelen die zijn ingericht bij de vermogensbeheerder en die onderdeel zijn van de ISAE 3402 type II rapportage (waarbij een goedkeurend assurancerapport van de accountant is afgegeven). Deze relevante beheersmaatregelen zijn gericht op de aanstelling van betrouwbare fondsmanagers enerzijds en de betrouwbare aanlevering van, en toereikende beoordeling op, periodieke performancecijfers anderzijds. Daarnaast hebben wij onderstaande gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd.

Voor deze beleggingscategorie hebben wij de waardering, zoals in de jaarrekening van de Stichting is opgenomen, zoveel mogelijk getoetst door middel van onderliggende jaarrekeningen voorzien van een goedkeurende controleverklaring van een accountant. Hierbij hebben wij de gehanteerde waarderinggrondslagen geëvalueerd en vastgesteld dat deze gehanteerd kunnen worden voor de bepaling van de waardering van de beleggingen op marktwaarde door het pensioenfonds.

Tot aan de datum van onze controleverklaring hebben wij voor € 186 miljoen (36%) van de niet-beursgenoteerde beleggingscategorieën de waardering niet kunnen toetsen aan jaarrekeningen, voorzien van een goedkeurende controleverklaring van een accountant.

Wanneer niet tijdig een jaarrekening, voorzien van een goedkeurende controleverklaring beschikbaar is, hebben wij de betrouwbaarheid van de marktwaardering, zoals door de fondsmanager is afgegeven, vastgesteld door de inschatting van deze fondsmanagers uit voorgaande jaren te toetsen aan de hand van de later in het jaar beschikbaar gekomen gecontroleerde jaarrekeningen. In aanvulling hierop hebben we diverse gesprekken gevoerd met betrokken front office medewerkers van de vermogensbeheerder, waarbij wij significante gebeurtenissen na balansdatum, mogelijke risico's en andere relevante aspecten die van invloed zijn op de waardering van deze fondsen hebben besproken en getoetst aan beschikbare onderbouwende brondocumentatie.

Onze observatie

Wij hebben vastgesteld dat de gehanteerde waarderinggrondslagen en gehanteerde waarderingmethodieken voor de beleggingen in overeenstemming zijn met de geldende verslaggevingsregels en geschikt zijn om te kunnen komen tot een marktwaarde van deze beleggingen. Wij hebben eveneens geconstateerd dat de toelichtingen op de beleggingen adequaat zijn.

Schattingonzekerheid in de waardering van de technische voorzieningen

Omschrijving

De technische voorzieningen zijn een significante post op de balans van de Stichting en worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaaarde). De waardering van de technische voorziening komt tot stand door middel van een berekening waarin aanspraakgegevens van deelnemers met behulp van belangrijke schattingen over levensverwachtingen, kosten-niveaus en arbeidsongeschiktheid worden vertaald naar verwachte toekomstige kasstromen (uitkeringen). De kasstromen worden contant gemaakt tegen de marktrente (rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door DNB).

Het maken van de schattingen vergt een hoge mate van oordeelsvorming van het bestuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van actuariële modellen en het bestuur zich laat adviseren door actuariel deskundigen. Gezien de complexiteit en de invloed hiervan op de hoogte van de technische voorzieningen, het resultaat, het eigen vermogen en de beleidsdekkingsgraad vormde de waardering van de technische voorzieningen een kernpunt in onze controle.

Het bestuur heeft in de toelichting op pagina 27 en 28 de waarderingsgrondslagen en veronderstellingen voor de technische voorzieningen opgenomen. Op pagina 37 van de toelichting (risicoparagraaf) is de gevoeligheid van de berekening van de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.

Onze aanpak

Bij onze controle maken wij gebruik van de werkzaamheden van de certificerend actuaris die door de Stichting is aangesteld. Wij hebben bij aanvang van de controle en bij afronding afstemming gehad met de certificerend actuaris over de te volgen controleaanpak, de attentiepunten bij de controle en de uitkomsten van de controle.

Wij hebben de door het bestuur gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen geëvalueerd. Hierbij hebben wij de consistentie, prudentie en actualiteit van de schattingsmethode en veronderstellingen betrokken. Wij hebben de onderbouwing van de veronderstellingen door het bestuur geëvalueerd aan de hand van een toetsing van de historische betrouwbaarheid daarvan en algemeen geactualiseerde uitgangspunten zoals overlevingskansen. De gehanteerde schattingsmethoden en veronderstellingen hebben wij ook besproken met de certificerend actuaris en geëvalueerd. Onze werkzaamheden omvatten verder het evalueren van de uitkomst van de actuariële analyse van het resultaat in relatie tot eerder gemaakte schattingen en kasstroomprojecties.

Verder evalueren we de waarderingsgrondslagen en stellen vast de juistheid en toereikendheid van de toelichtingen.

Onze observatie

Wij vinden de waardering van de technische voorzieningen evenwichtig bepaald en de toelichting hierop adequaat.

Verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur voor de jaarrekening

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en voor het opstellen van verslag van het bestuur in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van jaarrekening moet het bestuur afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle fouten en fraude ontdekken.

Voor een nadere beschrijving van onze verantwoordelijkheid ten aanzien van een

controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). www.nba.nl/standaardteksten-controleverklaring.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Verklaring betreffende het verslag van het bestuur en de overige gegevens

Wij vermelden op basis van de wettelijke verplichtingen onder Titel 9 Boek 2 BW (betreffende onze verantwoordelijkheid om te rapporteren over het verslag van het bestuur en de overige gegevens):

- dat wij geen tekortkomingen hebben geconstateerd naar aanleiding van het onderzoek of het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de door Titel 9 Boek 2 BW vereiste overige gegevens zijn toegevoegd;
- dat het verslag van het bestuur, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Utrecht, 26 april 2016
KPMG Accountants N.V.

S. van Oostenbrugge RA

Verlag Visitatiecommissie

Per 1 juli 2014 is de Wet versterking bestuur pensioenfonds in werking getreden. Per diezelfde datum is de Raad van Toezicht van Progress omgezet in een Visitatiecommissie (VC). Voor 2014 heeft de Raad van Bestuur (RvB) de VC geen onderwerpen meegegeven waaraan de VC in het bijzonder aandacht zou moeten besteden. De VC heeft dan ook een reguliere algemene toezichtronde gehouden waarbij de VC het gehele boekjaar naar de normen van de Wet versterking bestuur pensioenfonds heeft beoordeeld.

Werkwijze

De Visitatiecommissie (“VC”) oefent, conform het Reglement Visitatiecommissie van Progress, haar taak uit met inachtneming van de VITP-Toezichtcode. Zij heeft deze code ook als normenkader voor de visitatie gebruikt.

Om haar beeld van de situatie bij Progress actueel te kunnen houden heeft de VC gedurende het jaar via een toegang tot het bestuurdersportal ‘real time’ kunnen meelezen met de stukken voor de Raad van Bestuur (“RvB”). De RvB heeft een notitie opgesteld waarin de RvB de stand van zaken aangeeft met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen van het intern toezicht over 2015.

De VC heeft ter voorbereiding op haar rapportage 2015 gesprekken gevoerd met alle leden van de RvB, en met de Algemeen Directeur, de Directeur Pensioenen, de Directeur Finance & Risk en de Algemeen Secretaris (tevens Compliance Officer) van Progress. De VC heeft verder een gesprek gevoerd met de accountants en de (certificerend) actuaris van het fonds, met (een delegatie uit) het Progress Advisory Committee en met een vertegenwoordiger van Uninvest Company. De VC heeft ook gesproken met een delegatie uit het Verantwoordingsorgaan (“VO”).

De VC heeft op 22 december 2015 een concept-rapportage aan de RvB uitgebracht en die op 22 maart 2015 met de RvB besproken. Daarna heeft de VC haar definitieve rapportage over 2015 aan de RvB uitgebracht.

De VC heeft over haar werkwijze en haar bevindingen verantwoording afgelegd aan het Verantwoordingsorgaan (en langs die weg tevens aan de werkgever).

Beoordeling

De VC beschouwt Progress als een ondernemingspensioenfonds met een goede bedrijfsvoering en een hoge solvabiliteit. De VC is van oordeel dat de RvB de verschillende betrokken belangen op evenwichtige wijze afweegt en het risicomanagement goed heeft ingericht.

De VC heeft geconstateerd dat Progress de Code Pensioenfonds naar behoren toepast. Progress wijkt, wat de VC betreft voldoende gemotiveerd, af van de normen 60 en 64 (maximale zittingsduur bestuursleden en leden VC). Voor wat betreft de leeftijdsdiversiteit in de RvB wijkt Progress af van norm 68. De VC is voldoende overtuigd van de inspanningen die de RvB zich getroost om in de toekomst wel aan deze norm te voldoen.

De VC heeft de RvB enkele adviezen meegegeven om het werken met het omgekeerd gemengd bestuursmodel – waartoe Progress in 2016 zal overgaan - tot een succes te maken. In het bijzonder heeft de VC daarbij de beoogde niet-uitvoerende bestuurders opgeroepen zich meer te verdiepen in hun toezichhoudende taken. De VC constateerde opnieuw een grote – en wat de VC betreft te grote - werkdruk bij de Progress-organisatie. De VC heeft de RvB verder geadviseerd over de relatie met het VO en met Uninvest Company.

Rotterdam, 26 april 2016

H. Kapteijn
A.H.A. Hoevenaars
J.P.W. Klopper

Verlag Verantwoordingsorgaan

De Raad van Bestuur dient verantwoording af te leggen aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd alsmede over de naleving van de principes voor goed pensioenfondsbestuur. Het Verantwoordingsorgaan heeft de taak om hier een oordeel over te geven.

Hier toe heeft de Raad van Bestuur aan het Verantwoordingsorgaan het jaarverslag 2015 in concept, de jaarrekening, het communicatieactieplan 2015 en de rapportage van de Visitatiecommissie doen toekomen. De Raad van Bestuur heeft voorts in een gezamenlijke bijeenkomst met het Verantwoordingsorgaan op 18 april 2016 het uitgevoerde beleid toegelicht. Vragen met

betrekking tot de verstrekte stukken en de toelichting zijn ter vergadering beantwoord. Hiervan wordt verslag gedaan in de notulen van deze vergadering.

Gezien de inhoud van de verstrekte documenten, de ter vergadering gegeven toelichting en de verkregen antwoorden op aanvullende vragen is het Verantwoordingsorgaan van oordeel dat de Raad van Bestuur in 2015 de aan haar toebedeelde taken naar behoren heeft uitgevoerd en daarbij een evenwichtig beleid heeft gevoerd. Het Verantwoordingsorgaan is voorts van oordeel dat de Raad van Bestuur de principes voor goed pensioenfondsbestuur correct naleeft.

Bestemming Resultaat

Het resultaat over 2015, totaal -214 miljoen euro, is ten laste gebracht van de overige reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

Kerncijfers laatste 10 jaar

	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Aantallen deelnemers										
Deelnemers voor wie wordt bijgedragen	3.108	3.294	3.292	3.418	3.446	3.532	3.621	3.921	4.535	4.772
Deelnemers met premievrije aanspraken	6.612	6.752	6.873	6.938	8.033	8.259	8.512	8.605	8.471	8.553
Pensioengerechtigden	12.146	12.285	12.333	12.434	12.459	12.446	12.480	12.428	12.383	12.359
Totaal	21.866	22.331	22.498	22.790	23.938	24.237	24.613	24.954	25.389	25.684
Vermogenspositie										
Fondsvermogen	4.839	5.008	4.455	4.490	3.909	3.564	3.241	2.776	3.968	3.993
Voorziening pensioenverplichtingen	3.745	3.700	3.204	3.378	3.163	2.833	2.719	2.762	2.402	2.555
Dekkingsgraad (nominaal)	129%	135%	139%	133%	124%	126%	119%	101%	165%	156%
Beleidsdekkingsgraad (nominaal)	134%									
Dekkingsgraad (reëel)	105%	102%	106%	99,7%	90%	98%	92%	75%	131%	122%
Premiebijdragen										
Feitelijke premie	7,0	28,0	42,2	41,9	43,2	66,9	42,6	2,5	1,1	41,3
Waarvan deelnemersbijdrage	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	0,9	1	0,4
Kostendekkende premie	10,0	62,0	48,3	62,6	57,8	42,2	36,7	44,5	65,6	-
Beleggingsopbrengsten										
	2	690	80	700	462	420	589	-1.026	138	348
Pensioenuitkeringen (netto)										
	-156	-157	-156	-157	-158	-159	-160	-161	-160	-156
Beleggingen										
Vastrentende waarden	2.553	2.393	2.302	1.694	1.631	1.138	1.129	807	1.151	900
Aandelen	1.776	2.270	1.661	1.988	1.712	1.763	1.717	1.319	2.152	2.488
Vastgoed	513	398	349	331	221	231	239	580	587	551
Derivaten	-231	67	-124	212	210	21	30	22	11	1
Overige beleggingen	0	0	266	436	399	417	248	57	45	24
Totaal belegd vermogen	4.611	5.128	4.454	4.661	4.173	3.570	3.363	2.785	3.946	3.964
Rendementen (1jaar) in %										
Vastrentende waarden	4,2%	11,7%	-1,5%	12,4%	6,7%	8,0%	22,2%	-4,4%	2,0%	0,5%
Aandelen	9,4%	15,4%	24,1%	19,8%	-11,3%	16,3%	37,3%	-42,2%	1,7%	12,7%
Vastgoed	14,1%	18,9%	3,9%	5,5%	2,1%	3,2%	-18,8%	1,2%	12,1%	11,5%
Totaal (inclusief derivaten en overige beleggingen)	0,2%	16,0%	1,9%	18,1%	13,3%	12,7%	22,4%	-26,5%	3,7%	9,6%

Bijlagen

Bijlage 1 Personalialia per 31 december 2015

Raad van Bestuur

R. Clement
L.J. van Dongen
P. de Lang (plv. voorzitter)
M.G. Roovers
Mevrouw M.J.F. Rots
H.U. Post
C.J. Stolk (voorzitter)
G. de Zoeten

J.L.W. de Jong (G)
L.G.A. Kisters (G)
J. Nieuwenhuis (G)
Mevrouw G. Oosterhof (G)
M.G.M. Rutten (G)
C.F. Sluis (U)
G. Tuinenburg (W)
W.A.M. Wehmeyer (G)
Mevrouw M. Zeegers (U)
R. Zoon (G)
Vacature (W)

Bestuurssecretaris

A. den Ouden

(G) = Gepensioneerdenleden

(U) = Unilever

(W) = Werknemersleden

Directie

R.J.J. Kragten (algemeen directeur)
Mevrouw A.C.A. Lemsom-Mosselman
(directeur pensioenen)
M.W.A. Kaal (directeur finance & risk)

Algemene procuratiehouders

J.G. Kerkhof (algemeen secretaris)

Progress Advisory Committee (PAC)

M.R. Andringa
W.C. Boeschoten
M. Pinto

Actuaris

Aon Hewitt

Accountant

KPMG Accountants N.V.

Visitatiecommissie

A.H.A. Hoevenaars
Mevrouw J.H.N. Kapteijn
J.Ph.W. Klopper

Verantwoordingsorgaan

Mevrouw E. Christ (G)
L.C.M. Gloudemans (W)
G.F.M. Grosfeld (W)

Bijlage 2 Hoofdpijnen pensioenregeling 2015

Hoofdpijnen Pensioenreglement 2007

Tot 1 april 2015 bouwden medewerkers van Unilever pensioen op bij Progress op basis van het Pensioenreglement 2007. De op het middelloonsysteem gebaseerde pensioenregeling is op 31 december 2006 van kracht geworden en verzekert alle medewerkers van Unilever Nederland die geboren zijn vanaf 1950 van een ouderdomspensioen, partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen. Medewerkers betalen in 2015 een premie van een 3% over de pensioengrondslag tot een salaris van € 100.000.

Vanaf 1 april 2015 bouwen actieve deelnemers verder aan hun pensioen bij het Unilever-pensioenfonds Forward.

Ouderdomspensioen

De deelnemer bouwt jaarlijks 1,875% op van zijn pensioengrondslag in dat jaar. De pensioengrondslag is het all-in jaarsalaris verminderd met de franchise van € 12.642 per jaar. Deze pensioenopbouw gaat uit van pensioenleeftijd 67.

Partnerpensioen en wezenpensioen

Het partnerpensioen is op kapitaalbasis verzekerd en bedraagt 70% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen bedraagt per kind 20% van het partnerpensioen en is in totaal maximaal gelijk aan het partnerpensioen. Deelnemers kunnen een eventueel Anw-hiaat bij Progress verzekeren in de vorm van Aanvullend Anw-pensioen.

Arbeidsongeschiktheids-voorzieningen

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 70% van het salaris boven een drempel van € 54.678 per jaar. Dit pensioen gaat in op het moment dat er recht is op een WIA-uitkering. Gedurende dit recht wordt ook de pensioenopbouw premievrij voortgezet.

Keuzes bij pensionering

De deelnemer kan tegen een volledige actuariële korting eerder met pensioen dan leeftijd 67. Daarbij kan door inlevering van ouderdomspensioen een overbruggingspensioen tot de AOW leeftijd worden ingekocht als compensatie voor het ontbreken van de AOW. Daarnaast kan de deelnemer bij pensionering ervoor kiezen de verhouding tussen het ouderdomspensioen en het partnerpensioen te wijzigen. En hij heeft de mogelijkheid eerst een periode meer pensioen te ontvangen en daarna minder. Andersom is ook mogelijk.

Indexatie voor de actieve deelnemers

Gedurende de deelname aan de pensioenregeling verhoogt Progress ieder jaar op 1 januari het opgebouwde basispensioen met de CAO-loonontwikkeling bij Unilever. Deze loonindexatie is tot 1 januari 2015 onvoorwaardelijk, dus niet afhankelijk van de financiële positie van Progress. Vanaf 1 januari 2015 wordt de indexatie voorwaardelijk.

Indexatie voor de gepensioneerden

De indexatie van de ingegane pensioenen vindt plaats op basis van de afgeleide Consumenten-prijsindex, mits de financiële positie van het fonds dit toelaat.

Bijlage 3 Strategische benchmarkbeschrijving

Asset Categorie	Benchmark
Beursgenoteerde aandelen	Customized aandelen benchmark
Vastrentende waarden	Customized vastrentende waarden benchmark
Onroerend goed	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Private equity	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
ESG Value Creation	Portefeuillerendement is benchmarkrendement
Commodities	S&P GSCI Official close Index Total Return Hedged
Cash	Eonia - 25 bp
Beursgenoteerde Aandelen	
Global Defensive	Russel Developed Defensive net index
<i>Global Alpha:</i>	
Continentaal Europa	MSCI Europe ex UK Total Return Net Dividends Reinvested
Verenigd Koninkrijk	FTSE UK Series All-Share Total Return Gross Dividends Reinvested
Verenigde Staten	Russel 1000 Total Return Gross Dividends Reinvested
PACIFIC	MSCI Pacific Total Return Net Dividends Reinvested
Europa Small Cap	EuroMoney Smaller Caps Total Return Net Dividends
Verenigde Staten Small Cap	Russell 2000 Value Total Return Gross Dividends Reinvested
Emerging Markets	MSCI Emerging Markets Total Return Net Dividends Reinvested
<i>Global ESG:</i>	
Europa	Dow Jones Sustainability Europe Developed Diversified Ntr
Verenigde Staten	Dow Jones Sustainability North America Index
Vastrentende Waarden	
Wereldwijde Staatsobligaties	BoA/ML Custom Index (Bloomberg: Q771) (100% hedged)
Euro Credits	BoA/ML Euro Non-Sovereign Index
Nederlandse Hypotheken	Bloomberg/EFFAS Bond Indices Netherlands Govt All>1 Year Total Return index + 100 bps annualised
Europese Senior Loans	Credit Suisse Western European Leverage Loan Index All Denominations
High Yield Bonds	BoA Merrill Lynch Global High Yield constrained index
Emerging Markets	50% JP Morgan EMBI Diversified Hedged + 50% JP Morgan GBI-EM Global Diversified Composite
Onroerend Goed	
Indirect onroerend goed	Portefeuillerendement is benchmarkrendement hedged

Colofon

Een uitgave van Stichting Pensioenfonds
Unilever Nederland 'Progress'

Bezoekadres

Unilever deBrug
Nassaukade 5
3071 JL Rotterdam

Postadres

Postbus 2071
3000 CB Rotterdam

Telefoon 010 4394937

Fax 010 4394474

E-mail Pensioen-Info.Progress@unilever.com

Internet www.unilever.nl/progress

Tekst

A-vier Communicatie, Amsterdam

Vormgeving

DATBureau, Amsterdam

